

**Underwisning i gymnastik efter Ling. Forsta delen, Gymnastik för
folkskolor / af G. Nyblæus.**

Contributors

Nyblæus, Gustaf.

Publication/Creation

Lund : Berling, 1860.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/qcgcvnxn>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Edgar A. Lyman

Underwissning

i

Gymnastif

efter

Ling

af

G. Nyblæus.

Första Delen.

(Gymnastik för folkskolor).

Andra, genomsedd upplagan.

Lund,
tryckt uti Berlingska Botryderiet,
1860.

27349

22102340114

Med
K10163

Underwisingning

i

Gymnastik

efter

Ling

af

G. Nyblæus,

Gymnastiklärare vid Lunds Universitet.

Första Delen.

(Gymnastik för folkskolor).

Andra, genomsedda upplagan.

Lund,
tryckt uti Berlingska Bottryckeriet,
1860.

1369

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY

POSITIONS

1917

July

10

RECEIVED

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY

303950

PRINTED IN U.S.A.

(1917) 10 (1917)

32585762

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY

Coll.	wellcome
Call	
No.	& T

Förord.

Tal och rörelse, ord och handling äro mennisjösjälens yttringsfått i sinnewerlden. Det är endast vid det första af dessa, vid ordet, som man hittills i den allmänna uppfostran egentligen fästat afseende; det andra, rörelsen och den deraf beroende yttre handlingen förtjenar äfven att allvarligen betraktas och bearbetas. Att finna lagarne för rörelsen och på den allmänna uppfostran tillämpa dessa, är Gymnastikens egentliga uppgift. Men då den gör detta på riktigt sätt, så medförf den äfven indirekta fördelar, hvilka äro af stort värde.

Utom det klarare sjelfmedvetande och den dermed förenade praktiska taft och besinning, som härigenom kan winnas, åstadkommer Gymnastiken tydligt ett förhöjdt kroppsligt wälbesinnande, beroende hufvudsakligen på andedrägtens och blodomloppets stegrade liflighet, och utgör sålunda redan i sin pedagogiska riktning — oberäknadt medikal-gymnastikens vidsträdta werkningsområde — ett wiktig medel till förekommande af svårare sjukdomsformer. Då, såsom i det Lingfka systemet, de gymnastiska rörelserna äro grundade på de renaste och enklaste former, så utvecklas genom dem kroppslig skönhet i form, hållning och beteende till den grad, som medfödda anlag och förhandenwarande omständigheter för öfrigt medgifwa. Och då slutligen detmannens herrawälde öfver sin wilja och sina kroppsliga krafter, som genom Gymnastiköfningarna åsyftas och ernås, måste läggas till grund för all sann krigisk bildning, så

utgör Gymnastiken den enda sanna utgångspunkten för ett från grunden rätt anordnadt nationalförfwar. Deß verkliga wärde är således ganska stort och deß fördelar många. I Folkskolan bör man naturligtvis nöja sig med Gymnastikens enklaste delar, man bör här helt enkelt lära sig att **stå** och **gå**, liksom man lär sig att **tänka** och **tala**, ty läsa och skrifwa äro endast hjälpmedel härtill. Hwad denna lilla skrift innehåller, torde deraföre för Folkskolans behof kunna anses tillräckligt, om det rätt begagnas. Första upplagan häraf utgafs 1847, emedan förf., som fått sig uppdraget att leda den gymnastiska undervisningen vid Lunds Folkskollärare-Seminarium, icke kunde finna någon annan, förut utgifwen, skrift för ändamålet rätt användbar, och då han ännu saknar en sådan från annan hand, har han trott sig böra utgifwa en ny upplaga, då den första är utsåld.

Författaren.

Inledning.

Gymnastik i allmänhet.

1. Gymnastik är en konst, hvars ändamål är att utveckla den mänskliga **rörelseförmågan** i öfwerensstämmelse med mänskans natur och höga bestämmelse.

2. Detta ändamål winnes genom öfning af **rätt** bestämda rörelser.

3. Hvarje rörelse bestämmes genom sin **form** och sin **hastighet** (rhythm), således i **rummet** och i **tiden**.

Rörelseform.

4. Den möjligast enkla form är för hvarje rörelse den rätta, emedan rörelsen derigenom säkraut utföres.

5. De enklaste formbestämningar äro lodräta och vågräta linier och dessas förhållande till hvarandra uttryckt i den räta winkel.

6. Från dessa enkla grundformier bör ingen afvikelse göras större, än uppnåendet af rörelsens ändamål fordrar.

7. **Formen** shall vara **klar** och **bestämd** d. ä. ren.

Rörelsehastighet.

8. Genom olika hastighet i rörelse uppkommer olika grad af kraftansträngning. Hastigheten måste deraf så lämpas till den kraft, som shall utföra rörelsen, och till det motstånd, som genom denna kraft shall öfverwinnas, att den för öfningen affsedda ansträngningen vid rörelsen åstadkomes.

9. År motståndet stort i förhållande till kraften, så måste en längre tid på rörelsen användas så att ny kraft härunder fortfarande hinner utvecklas; rörelsehastigheten blifver då ringa.

10. År motståndet ringa i förhållande till kraften så är en kortare tid, för winnandet af tillräcklig ansträngning, lämplig och hastigheten bör då blifwa stor.

11. År motståndet och kraften motsvariga hvarandra, så
sker rörelsen med minsta ansträngning på en måttlig tidrymd.
Ökas eller minskas hastigheten, under sådant förhållande, ut-
öfwer en vis gräns, så uppkommer i båda händelserna en
större kraftansträngning.

12. **Hastigheten skall lämpas till motståndet och kraften.**

Rörelsehelhet.

13. Wid all gymnastiköfning måste allsidig och jemn ut-
veckling eftersträfwas.

14. Alla de särskilda rörelseorganerna måste deraföre wid
hvarje gymnastiköfning tagas i anspråk och öfningen så bestäm-
mas, att kraftansträngningen på dem alla i ett riktigt förhål-
lande fördelas.

15. På detta sätt blifwer öfningen hel och fullständig,
och endast sålunda kan all den rörelseförmåga, som hos den en-
skilda menniskan till följe af hennes anlag är inneboende, blifwa
fullt utvecklad.

16. De särskilda rörelserna inom hvarje gymna-
stiköfning måste genom sin sammanstämmning bilda en
helhet.

Menniskokroppen såsom rörelseorgan.

17. Menniskokroppen indelas såsom rörelsemittel i huf-
wud, bål, armar och ben, hwilka tillsammans bilda en meka-
nism af den största fullkomlighet med den genom rörelsen wer-
kande kraften [wiljan] inneboende i sig.

18. Benen äro tillsammans med fötterna organer [medel]
för ställning och förflyttning.

19. Genom bålen bestämmes ställningen ytterligare, och
den gifwer i olika lägen förändrade utgångspunkter för armar-
nas och benens rörelser.

20. Armarne tillsammans med händerna äro de egentliga
organeran för yttre verksamhet och handling.

21. Hufwudet utgör genom sin i förhållande till de öfriga kroppsdelarna betydliga tyngd, och genom sitt läge, en regulator för bålens ställning, och derigenom äfven för rörelse i allmänhet.

22. Inom hufwudet är hjernan innesluten, hvilken företrädesvis är att anse såsom organ för det andliga lifvet. Från densamma i förening med ryggmergen utgå till kroppens öfriga delar nerver både för intrhäfs förnimmande och för rörelse.

23. Inom bålen finnas de organer genom hvilka mennisköppens näring och underhåll försiggår.

24. Underlifvet innesluter i sig magen jemte tarmkana-
len, levern, magkörteln, mjelten och njurarna genom hvilka
organer näringssmedlens förwandlande till blod förnämligast
werkställes, och de för närandet odugliga ämnena assöndras.

25. Inom bröstet äro hjerta och lungor belägna. Dessa
organer fullända blodberedningen och kringföra i förening med
det från hjertat sig förgrenande kärlsystemet blodet till kroppens
alla delar, hvarigenom den näres och widmagthålls

26. De organer genom hvilka närandet sker, äfvensom
de med dem nära förbundna fortplantningsorganerna lifwas af
ett särskilt nervsystem [gangliesystemet], hvilket är starkast för-
grenadt i underlifvet. Deß nervers werkamhet äro i hög
grad oberoende af wiljan, men de stå dock i förbindelse med
hjernans nervsystem.

27. Armar och händer likasom ben och fötter bestå huf-
wudsakligen af ben och muskler, hvilka underhållas och lifwas
genom de till dem förgrenade kärl- och nervsystemen.

28. Benen, som utgöra mennisköppens fasta delar,
tjena dels till skydd för de ömtåligare lifsorganerna, dels till
häftänger för rörelse. De äro förbundna med hvarandra ge-
nom senartade band.

29. Musklerna, som bildar kroppens köttiga delar, kunna
sammandragas och estergifwas och på sådant sätt bewerfa rö-
relse genom förändring i häftängernas lägen. De hafva sina
utgångspunkter och fästen på benen, med hvilka de genom se-
nor äro förbundna.

30. Benen, såsom utgörande mennisköroppens stomme, gifwa grundlinierna till desj form. Musklerna som utgöra stommens beklädnad, gifwa tillsamman med hudbeklädnaden denna forms yttre linier.

31. Riktig rörelse bidrager väsentligen att utveckla och bibehålla mennisans helse och handlingskraft, hvilka genom owerkam stillhet förderfas och tillintetgöras. I förening med helse och kraft tillverxa glädje och skönhet.

Gymnastikens Indelning.

32. De gymnastiska rörelserna indelas, med afseende på de särskilda kroppsdelar, som vid dem användas, i **benrörelser**, **bältrörelser**, **armrörelser** och **huvudrörelser**.

33. Användes vid en rörelse blott en af de nämnda kroppsdelarna, så blifwer rörelsen **enkel**, användas åter flera så blifwer rörelsen **sammansatt**.

34. Med afseende på de särskilda ändamål, som man med de gymnastiska rörelserna will winna, indelas gymnastiken i **Pädagogisk** eller **Allmän Gymnastik**, **Militärisk** eller **Stridsgymnastik**, **Asthetisk** eller **Konstgymnastik** samt **Medikal** eller **Helsogymnastik**.

35. Allmänna Gymnastikens ändamål är att utveckla **rörelsekraft** och **sjelfbeherrskning** under rörelse.

36. Stridsgymnastikens särskilda ändamål är att utveckla förmågan af att förmedelst ett **wapen besegra en fiende**.

37. Konstgymnastikens särskilda ändamål är att utveckla förmågan af att röra sig i **skönhet**.

Anmärkning. Ingen kan komma längre i rörelsesförmåga än hans naturliga anlag medgifwa.

38. Helsogymnastikens särskilda ändamål är att **genom rörelse öfverwinna sjukdom**.

Första Delen.

Allmän Gymnastik.

180. Stören, die ja in jeder anderen Poesie so sehr prominent,
ist hier ganz ausgeschlossen. Das kann, wenn es nicht für
den Text selbst, so doch für die Reimwörter, ein Nachteil gewesen sein
dürfen, wie ich sage.

Das ist nun freilich eine Mängelkette, die manche od
vielleicht auch allein auf die Lied-Baudingenheit, die die gleich
zeitigen preußischen Lieder und Volkslieder, die jenseitig auch
höchst populär geworden waren, zurückzuführen.

Georg Staphans Schriftsteller

181. Ich habe schon gesagt, daß Staphan in seinen ersten Jahren, nachdem er sich mit dem Studium der lateinischen Sprache vertraut gemacht, sich auf die Schriftstellerei konzentriert hat. Seine ersten Schriften sind
Die Geschichte des Krieges von 1812 und
1813. **Reisebeschreibung durch den Oberschlesischen und Westpreußischen Teil Polens**.

Die Geschichte des Krieges von 1812

1814. Auch diese Schrift ist eine Art Reisebeschreibung, die die
Kriegszeit und die Kriegsergebnisse, die die Preußische Armee
gegen Napoleon und seine Verbündeten, beschildert und beschreibt.

1815. **Waldenser Abenteuer** dient mir als Beispiel
für die Kriegsergebnisse, die die Preußische Armee

1816. **Die Geschichte des Krieges von 1813** und
1817. **Die Geschichte des Krieges von 1814** sind ebenfalls
wieder Reisebeschreibungen der Kriegsergebnisse.

1818. **Die Geschichte des Krieges von 1815** und
1819. **Die Geschichte des Krieges von 1816** sind ebenfalls
wieder Reisebeschreibungen der Kriegsergebnisse.

Allmän Gymnastik.

39. Den allmänna gymnastiken eger twenne hufwudafdelningar, Gymnastik utan ytter hjälpmittel, **Frigymnastik**, och gymnastik med ytter hjälpmittel, **Appareljgymnastik**.

40. Genom **Frigymnastik** winnes företrädesvis **sjelf-beherskning**, genom **Appareljgymnastik Kraftutveckling**.

Första Afdelningen.

Frigymnastik.

41. Frigymnastiken innehållar Fristående gymnastik, marsch och Fria Språng.

Första Capitlet.

Fristående Gymnastik.

Grundställning.

42. För att winna bestämd form måste hvarje rörelse börja uti en bestämd ställning, hvilken deraf får namn af **Utgångsställning**.

43. Såsom första utgångsställning eller såkallad **Grundställning** antages lodränt ställning på rätvinklig grundyta (bas). Härvid stå hälarne intill hvarandra med båda fötterna lika mycket utväridne och så att de bilda rät winkel till hvarandra; benen och hålen äro strächte i lodränt riktning; hufwudet är väl uppburet med ansigtet framåt wändt; armarne hänga wid sidorne öfverlemnade åt sin egen tyngd och med handlofwarne wände inåt.

Anmärkning. Genom uppsträckning i lodränt riktning winnes jemwigt; genom den rätvinkliga grundytan winnes

tillräckligt stöd i alla riktningar. På grundställningens noggrannhet bero äfven alla de följande utgångsställningarnes riktighet, emedan de alla härifrån utgå, och på ställningarnes riktighet bero rörelsernas. Här duger således intet slarf.

Benrörelser.

Fotslutning.

44. Tårna upplyftas och föras hastigt tillsammans så att insidorne af fotterna komma att beröra hvarandra, häl mot häl och tå mot tå; båda fotterna få riktning framåt. Grundställning återtages på motsvarigt sätt genom fotternas hastiga utåtvridning i rät vinkel till hvarandra.

45. Wid fristående gymnastik är det af särdeles wigt att utgångsställningen icke på annat sätt förändras än rörelsebeskrifningen bjuder.

Häfning på tå.

46. Kroppen höjes långsamt med bibehållen jemnwigt så högt den genom wristernas sträckning kan komma. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt genom kroppens långsamma nedfänkning.

Knäböjning från häfning på tå.

47. Sedan utgångsställningen genom häfning på tå blifvit intagen, böjas knäna långsamt till desv rät vinkel bildas i knäwedet. Utgångsställning återtages genom knänas långsamma sträckning

Fotflyttning till sida.

48. Wenstra foten flyttas hastigt en fots längd åt wenster och nedsättes med samma utåtvridning, som den vid grundställning innehåar, derefter flyttas den högra foten på lika sätt åt höger. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt, hvarvid början äfven sker med wenstra foten.

Anmärkning. Fotflyttningen börjar med wenstra fo-

ten af intet annat föäl än det, att den med någondera foten måste börja

Häfning på tå från fotflyttning till sida.

49. Nörelsen werkställes enligt 46:te momentets föreskrift.

Knäböjning från fotflyttning till sida och häfning på tå.

50. Nörelsen werkställes enligt 47:de momentets föreskrift med iakttagande af att böjningen icke blifwer fullt så stark som den der bestämmes.

Fotflyttning halft framåt.

51. Den ena foten framflyttas hastigt twenne gånger sin längd i den riktning han vid utgångsställning innehar och nedfättas, hvarvid kroppsthynghden lika fördelas på båda benen. Utgångsställning återtages genom fotens hastiga tillbakaflyttning.

Ombyte af fot från fotflyttning halft framåt.

52. Den framflyttade foten flyttas hastigt tillbaka, där efter framflyttas hastigt den andra foten i enslighet med det föregående momentets föreskrift. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt.

Häfning på tå från fotflyttning halft framåt.

53. Nörelsen werkställes enligt 46:te momentets föreskrift.

Knäböjning från fotflyttning halft framåt och häfning på tå.

54. Båda knäna böjas långsamt med kroppsthynghden hwi lande uteslutande på det bakre benet, hwilket winnes genom höfternas tillbakadragning. Nörelsen fortgår till deß bakre knäet bildar rät winkel. Utgångsställning återtages genom knänas långsamma utsträckning.

Fotflyttning helt framåt.

55. Den ena foten framflyttas hastigt trenne gånger sin längd i den riktning han vid utgångsställning innehar och nedfättas. Härunder öfwerflyttas kroppsthynghden på denna fot, hwars knä böjes så mycket att det kommer lodrävt öfwer sin tå. Bakre benet förblifwer sträckt och den framåt lutande bålen i rät linie med detsamma. Hufwudet bibehåller oförändradt sitt

förhållande till hålen. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt genom den framflyttade fotens hastiga tillbakaflyttning.

Ombyte af fot från fotflyttning helt framåt.

56. Den framsatta foten tillbakaflyttas, derefter framflyttas den andra foten, allt i enlighet med föregående moment.

Knäböjning från fotflyttning helt framåt.

57. Det främre knäet böjes långsamt så långt ske kan med i öfrigt bibehållen ställning. Härunder upplyftes den främre fotens häl från marken. Utgångsställning återtages genom knäets långsamma utsträckning, hvarvid den upplyftade hälen åter nedfättas.

Häfning på tå från fotslutning.

58. Sedan fötterna blifvit slutna tillsammans såsom 44:de momentet angifwer werkställes rörelsen enligt 46:te moments föreskrift.

Knäuppböjning från grundställning eller fotslutning.

59. Det ena knäet föres hastigt uppåt och framåt i den riktning foten innehår, till deß lätet kommer i rät winkel till hålen. Härunder böjes knäet så att benet blifwer lodrätt från knäleden till tåspetsen, hvilken genom wristens sträckning riktas mot marken. Utgångsställning återtages genom fotens hastiga nedfättning.

Ombyte af fot från knäuppböjning.

60. Den uppböjda foten nedfättas, hwarefter den andra ögonblickligt upphöjes i öfwerensstämmelse med föregående moments föreskrifter.

Knästräckning bakåt från knäuppböjning.

61. Det uppböjda knäet föres långsamt bakåt så långt bibehållandet af hålens lodräta ställning medgifwer. Härunder utsträckes knäet så att benet från höften till tån bildar rät linie. Utgångsställning återtages genom knäets långsamma uppböjning.

Knäutåtföring från fotslutning och knäuppböjning.

62. Det uppböjda knäet föres långsamt utåt sidan till deß det kommer lika långt tillbaka som höfterna. Utgångsställning återtages genom knäets långsamma framåtföring.

Fotflyttning framåt från fotslutning.

63. Rörelsen verkställes enligt 51:a momentets föreskrift.

Ombyte af fot från fotslutning och fotflyttning framåt.

64. Rörelsen verkställes enligt 52:dra momentets föreskrift.

Häfning på tå från fotslutning och fotflyttning framåt.

65. Rörelsen verkställes enligt 46:te momentets föreskrift.

Fotflyttning helt framåt från fotslutning.

66. Rörelsen verkställes enligt 55:te momentets föreskrift.

Ombyte af fot från fotslutning och fotflyttning helt framåt.

67. Rörelsen verkställes enligt 56:te momentets föreskrift.

Knäböjning från fotslutning och fotflyttning helt framåt.

68. Rörelsen verkställes enligt 57:de momentets föreskrift.

Bålrörelser.**Sidowridning** *).

69. Öfwerlifwet wrides långsamt åt den ena sidan så långt benens oförändrade ställning med gifwer. Utgångsställning återtages genom öfwerlifwets långsamma wridning framåt.

*) För att gifwa bålen stadga under rörelse göres höftfäste på det sätt, att båda händerna uppsföras hastigt och omfoluta bålen ovanför höfterna, så att tummen blifwer bakom och de öfriga fingrarna sammanslutne framom och twärt öfwer bålen. Härvid blifwa armbågarna riktade rätt utåt sidorna och nedra delen af flata handen hvilande mot höftbenets öfre kant. Utgångsställning återtages genom armarnas hastiga sträckning nedåt, hvarvid händerna äfwen utsträckas med flatan wänd inåt. Härefter lemnas armarna åt deras egen tyngd. Höftfäste kan användas vid intagandet af utgångsställningar för ben- och hufwudrörelser samt för alla bålrörelser med undantag af sidoböjning.

Framåtböjning.

70. Bålen böjes långsamt framåt så långt benens oförändrade ställning medgifwer. Utgångsställning återtages genom bålens långsama uppsträckning.

Bakåtböjning.

71. Bålen böjes långsamt bakåt så långt benens oförändrade ställning medgifwer. Utgångsställning återtages genom bålens långsama uppsträckning.

Sidowridning från fotflyttning till sida.

72. Rörelsen werkställes enligt 69:de momentets föreskrift.

Framåtböjning från fotflyttning till sida.

73. Rörelser werkställes enligt 70:de momentets föreskrift.

Bakåtböjning från fotflyttning till sida.

74. Rörelsen werkställes enligt 71:sta momentets föreskrift.

Sidowridning från fotflyttning framåt.

75. Rörelsen werkställes enligt 69:de momentets föreskrift åt den sidan hwars fot är framflyttad.

|Framåtböjning från fotflyttning framåt och sidowridning.

76. Böjningen sker i den riktning foten blifvit framflyttad och wridningen lämpas derefter. Rörelsen fortgår så långt benens oförändrade ställning medgifwer; utgångsställning återtages genom bålens långsama utsträckning.

Bakåtböjning från fotflyttning framåt och sidowridning.

77. Böjningen sker i motsatt riktning till den framflyttade fotens, sedan wridningen dertill blifvit lämpad. Rörelsen fortgår så långt benens oförändrade ställning medgifwer. Utgångsställning återtages genom bålens långsama uppsträckning.

Sidowridning från fotslutning.

78. Rörelsen werkställes enligt 69:de momentets föreskrift.

Framåtböjning från fotslutning.

79. Rörelsen werkställes enligt 70:de momentets föreskrift.

Bakåtböjning från fotslutning.

80. Rörelsen werkställes enligt 71:sta momentets föreskrift.

Sidoböjning från fotslutning.

81. Bålen böjes längsamt åt den ena sidan så långt benens oförändrade ställning med gifwer, hvarvid händerna sträcka glida utåt lårer. Utgångsställning återtages genom benens långsama utsträckning.

Sidowridning från fotslutning med fotflyttning framåt.

82. Rörelsen werkställes enligt 69:de momentets föreskrift åt den sidan, hwars fot är framflyttad.

Framåtböjning från fotslutning med fotflyttning framåt.

83. Rörelsen werkställes enligt 70:de momentets föreskrift.

Bakåtböjning från fotslutning med fotflyttning framåt

84. Rörelsen werkställes enligt 71:sta momentets föreskrift.

Sidoböjning från fotslutning med fotflyttning framåt.

85. Rörelsen werkställes enligt 81:sta momentets föreskrift åt den sida hwars fot är framflyttad.

Armrörelser.

Armuppböjning.

86. Armarna böjas hastigt så att händerna komma upp emot axlarna. Härunder sammanknytas händerna, armbågarna slutas väl till sidorna, hvarvid öfverarmarna komma i lodrät ställning. Utgångsställning återtages genom armarnes hastiga nedsträckning till sidorna, hvarvid händerna äfven utsträckas. Derefter öfwerlemnas armar och händer åt sin egen tyngd.

Armuppsträckning.

87. Armpappböjning görs, hwarefter armarna hastigt sträckas uppåt i lodrät riktning. Händerna, hvilka härunder äfven sträckas uppåt, städna med flatan wänd inåt och fingrarna tätt sammanslutna. Utgångsställning återtages genom armarnas hastiga nedböjning till sidorna i den ställning föregående moment bestämmer och derefter genom armarnas hastiga nedsträckning.

Armutåtsträckning.

88. Armuppböjning göres, hwarefter armarna hastigt sträckas rätt utåt sidorna i vågrät riktning. Händerna, hvilka härunder äfwen utsträckas, ständna med flatan wänd nedåt. Utgångsställning återtages genom armböjning och nedsträckning i öfwerensstämmelje med 87:de momentets föreskrift.

Armframsträckning.

89. Armuppböjning göres, hwarefter armarna hastigt sträckas framåt i vågrät riktning. Händerna, hvilka härunder äfwen utsträckas, ständna med flatan wänd inåt. Utgångsställning återtages i öfwerensstämmelje med 87:de momentets föreskrift.

Armbakåtsträckning.

90. Armuppböjning göres, hwarefter armarna hastigt sträckas bakåt så långt bålens oförändrade ställning medgifwer. Händerna, hvilka härunder sträckas i samma riktning som armarna ständna med flatan wänd inåt på ett afstånd från hvarandra som motswarar axelbredden. Utgångsställning återtages i öfwerensstämmelje med 87:de momentets föreskrift.

Armskiftning från ena armens uppsträckning.

91. Utgångsställning intages genom den ena armens uppsträckning på det sätt 87:de momentet föreskrifwer. Härefter böjas båda armarna hastigt [den ena nedåt den andra uppåt], så att de få den ställning som genom **armupphöjning** vinner, hwarefter den förut uppsträckta armen nedsträckes och den andra uppsträckes enligt 86:te och 87:de momenternas föreskrifter. Utgångsställning återtages genom den uppsträckta armens nedsträckning.

Armskiftning från ena armens utåtsträckning.

92. Sedan den ena armen blifvit utåtsträckt, sfer böjning och sträckning i öfwerensstämmelje med föregående moments bestämmanden.

Armskiftning från ena armens framsträckning.

93. Rörelsen werkställes i öfwerensstämmelse med 91:sta momentets föreskrifter.

Armskiftning från ena armens upp- och den andras utåtsträckning.

94. Rörelsen werkställes i öfwerensstämmelse med 91:sta momentets föreskrifter.

Armskiftning från ena armens upp- och den andras framåtsträckning.

95. Rörelsen werkställes i öfwerensstämmelse med 91:sta momentets föreskrifter.

Armskiftning från ena armens utåt- och den andras framsträckning.

96. Rörelsen werkställes i öfwerensstämmelse med 91:sta momentets föreskrifter.

Armskiftning från fotflyttning helt framåt, ena armens upp- och andra armens bakåtsträckning.

97. Sedan utgångsställning blifvit intagen med iakttagande deraf att den uppsträckta armen fått samma riktning som bakre benet och bålen, werkställes rörelsen i öfwerensstämmelse med 91:sta momentets föreskrifter.

98. En armsträckning i hwad riktning som helst kan förnyas utan att utgångsställning behöfver intagas, blott armarna återsöras i den ställning som genom **armuppböjning** winnes.

Armframförböjning och utsträckning från armutåtsträckning.

99. Armarna böjas hastigt i vågrät riktning så att händerna med tummarna widröra bröstet. Härefter sträckas armarna åter hastigt utåt, hvarvid händerna föras så långt tillbaka som axlarna medgisva.

Handslagning framåt från armutsträckning.

100. Under armbågs- och axelledernas lindriga böjning och sträckning föras händerna i vågformig rörelse hastigt så

att lillsingret kommer framåt och flatan uppåt. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt.

Handslagning nedåt från armutåtsträckning.

101. Under armbågs- och axelledernas lindriga böjning och sträckning föras händerna i bågformig rörelse hastigt så att lillsingret kommer nedåt och flatan framåt. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt.

Handslagning nedåt från armutåtsträckning och handslagning framåt.

102. Rörelsen werkställes i öfwerensstämmelße med föregående moments föreskrift.

Armslagning inåt från armutåtsträckning.

103. Armarna föras under armbågsledernas lindriga böjning och sträckning hastigt inåt så att de komma i samma riktning som vid armframsträckning. Härvid föras händerna så som vid handslagning framåt. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt genom armslagning utåt.

Hufwudrörelser.

Sidowridning.

104. Hufwudet wrides långsamt åt den ena sidan så långt bålens oförändrade ställning medgifwer. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt genom hufwudets framåtwridning.

Framåtböjning.

105. Hufwudet böjes långsamt framåt så långt bålens oförändrade ställning medgifwer. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt genom hufwudets uppsträckning.

Bakåtböjning.

106. Hufwudet böjes långsamt bakåt så långt bålens oförändrade ställning medgifwer. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt genom hufwudets uppsträckning.

Sidoböjning.

107. Hufwudet böjes långsamt åt den ena sidan så långt bålens oförändrade ställning medgifwer. Utgångsställning återtages på motsvarigt sätt genom hufwudets uppsträckning.

Framåtböjning från hufwudets sidowridning.

108. Rörelsen werkställes i den riktning ansigtet är wändt i enlighet med 105:te momentets föreskrift.

Bakåtböjning från hufwudets sidowridning.

109. Rörelsen werkställes enligt 106:te momentets föreskrift.

Sidoböjning från hufwudets sidowridning.

110. Rörelsen werkställes enligt 107:de momentets föreskrift åt den sida hvaråt wridningen skett.

Sammansatta Rörelser.

111. Rörelser sammansättas för att derigenom stegra deras verkan. Detta winnes dels genom förökande af rörelsehäftstängens längd, dels genom förändring i läget af de muskeldelar som werkställa rörelsen.

Lämpliga sammansättningar äro:

Benrörelser.

112. **Häfning** på tå med armuppsträckning. **Knäböjning** från föregående. **Häfning** på tå från fotflyttning till sida med armuppsträckning. **Knäböjning** från föregående. **Häfning** på tå från fotflyttning halst framåt med half sidowridning och armuppsträckning. **Knäböjning** från föregående **Häfning** på tå från fotslutning och fotflyttning framåt med armuppsträckning.

Bålrorrelser.

113. **Framåtböjning** från grundställning med armuppsträckning. **Bakåtböjning** från grundställning med armupp-

sträckning. **Framåtböjning** från fotflyttning till sida och armuppträckning. **Bakåtböjning** från fotflyttning till sida och arniuppträckning. **Framåtböjning** från fotflyttning halft framåt med half sidowridning och armuppträckning. **Bakåtböjning** från fotflyttning halft framåt med half sidowridning och armuppträckning. **Framåtböjning** från fotslutning med armuppträckning. **Bakåtböjning** från fotslutning med armuppträckning. **Sidoböjning** från fotslutning med ena armen uppsträckt, hvarvid iakttages att böjningen sker åt den sidan hwars arm icke är uppsträckt. **Framåtböjning** från fotslutning med fotflyttning framåt och armuppträckning. **Bakåtböjning** från fotslutning med fotflyttning framåt och armuppträckning. **Sidoböjning** från fotslutning med fotflyttning framåt och ena armens uppsträckning.

Armrörelser.

114. **Uppsträckning** från sidowridning. **Utåtsträckning** från sidowridning. **Framsträckning** från sidowridning. **Bakåtsträckning** från sidowridning. **Armskiftning** från sidowridning och ena armens uppsträckning. **Armskiftning** från sidowridning och ena armens utåtsträckning. **Armskiftning** från sidowridning, ena armens uppsträckning och den andras utåtsträckning. **Armskiftning** från sidowridning, ena armens utåtsträckning och den andras framsträckning. **Armskiftning** från sidowridning, ena armens utåtsträckning och den andra armens framsträckning. **Handslagning framåt** från sidowridning och armutåtsträckning. **Handslagning nedåt** från sidowridning och armutåtsträckning. **Handslagning nedåt** från sidowridning, armutåtsträckning och handslagning framåt. **Armslagning inåt** från sidowridning och armutåtsträckning.

Alla dessa sammansatta armrörelser kunna äfven ske från **fotslutning med sidowridning** äfvensom från **fotflyttning halft framåt med sidowridning**, hvarvid iakttages att bå-

len under armrörelserna icke är vriden mer än att ansigtet blifwer wändt i den riktning som den framflyttade foten utvisar.

Hufwudrörelser.

115. **Sidowridning** från bålens sidowridning, hwarvid iakttages att hufwudets wridning sker åt samma sida som bålens. **Nedåtböjning** från bålens framåtböjning. **Uppåtböjning** från bålens framåtböjning. Wid båda dessa rörelser iakttages att bålen icke får böjas längre än att den kommer i rät vinkel till benen. **Bakåtböjning** från bålens bakåtböjning. **Sidoböjning** från bålens sidoböjning, hwarvid iakttages att böjningen sker åt samma sida som bålens.

Andra Capitlet.

Marsch.

116. Med marsch förstås en till rörelseform och rörelsehastighet ordnad förflyttning genom gående eller löpande.

Gående.

117. Gåendet sker genom bålens fortsatta fällande framåt, hwarvid benen, under armarnas bidragande rörelser, omväxlande stödja och framfjuta densamma.

Lagom Marsch.

118. Werkställes från grundställning på det sätt att bålen fälls något framåt, hvarunder den af högra benet genom wristens sträckning framfjutes; härvid framflyttas den venstra foten under knäets lindriga böjning och sträckning något mer än två gånger sin längd, [ett lagom långt steg är för fullväxt karl i allmänhet 5 qvarter] nedsättes med i det närmaste sträckt knä och wrist, och med tån något invrider samt öfvertager kroppens tyngd, hwarefter den i sin tur utan afbrott i

förflyttningen, framfjuter bålen, då högra benet på sika sätt framföres och bildar stöd. Under det venstra foten framflyttas, föres äfwen högra armen med lindrig böjning i armbågsleden något framåt, hwarefter den, under det att venstra benet framfjuter bålen, med ledig sträckning föres något bakåt. Den venstra armen följer det högra benets rörelse på sika sätt. Hufwudet båres upprätt. Gåendet fortfar med jemn hastighet under fötternas förflyttning i beständig taft till deß halt skall göras.

Marsch med korta steg.

119. Denna är sika med **lagom marsch** med undantag deraf att stegen förminskas [ungefärligen till en halv alns längd].

Marsch med stora steg.

120. Är olika med **lagom marsch** deruti att kroppen härunder får starkare lutning framåt, att stegen blifwa längre, att den framflyttade foten nedsättes med mera böjd knä, hvilket genom sin utsträckning vid nästa steg starkare bidrager till bålens framförande, samt att armarnas rörelser blifwa större.

Marsch på tå.

121. Skiljer sig från **lagom marsch** blott deruti att hälen härvid icke berör marken. Knäna böra härunder vara spänstiga men icke styfwa.

Marsch med appell.

122. För öfning i taftens noggranna bestämmande användes appeller (taftsteg). Härvidräfnas 3, 4, 5 o. s. w. steg och appellen förlägges på hvilket eller hvilka af dessa man behagar. Den verkställes med en fort och kraftig stampning, och återkommer lifformigt på det eller de inom den sålunda uppkommande rörelserythmen beständiga stegen. Härvid iakttages att appellerne omväxlande så förläggas, att båda benen vinna lika ansträngning. Vid alla rythmer med udda antal af steg gör detta sig sjelst; vid de jemna rythmerna

måste appellen omväxlande förläggas från ett udda till ett jemt steg eller dock två appeller följa på hvarandra.

Anmärkning. Mindre än 3 steg bör en sådan marschrhythm icke innehålla, emedan en med 2 steg endast blifver ett haltande. Genom marsch med appeller winnes äfven en starkare utveckling af både höft- och knäledens sträckmuskler, liksom genom marschen på tå fotledens sträckning uppöfwas. Genom de mångfaldiga marschrhythmer som genom appellernas olika fördelning inom olika antal af steg uppkomma, uppöfwas taktfintet i ganska betydlig grad.

Sträckt Marsch.

123. Denna stiljer sig från **lagom marsch** deruti, att foten nedfättas kraftigare mot marken, att knäet härvid blifver fullkomligt sträckt samt att den strängaste hållning och uppsträckning härvid iakttages. Härunder böra armarne hållas orörlige sträckte till sidorne.

Marsch i udda takts.

124. Härvid stannar den bakre foten tätt bakom den främre, hvilken ännu en gång tager ut steget; först härefter framföres den bakre förbi den främre såsom vid **lagom marsch**, hwarefter marschen på lika sätt, med denna sednare till främre fot, fortsättas. Häraf uppkomma tre taktdelar i hvarje steg. På hwardera af dessa, dock helst på den första eller tredje, kan sedan appell läggas. Då man vid marsch i jemt takts will byta om fot, werkställes detta genom ett steg i udda takts.

Anmärkning. Den jemna och udda takten, grundande sig den ena på talet 2, den andra på talet 3, innehålla de grundrhythmer, hvaraf alla andra rytmer måste sammansättas. Genom sammansättning af marschrhythmer i jemn och udda takt med appeller kan taktfintet uppöfwas i lika mån som finnet för ren form kan winna utveckling genom det noggranna iakttagandet af rörelsernas färdeles de fristående rörelsernas yttre former. 1. I allt detta ligger en starkare bildningskraft än man för det närvärande vanligen gör sig reda för.

Löpande.

125. Detta är olika med gåendet deruti att, då vid gåendet kroppen **framfjutes** genom bakre knäets och wristens måttligt hastiga utsträckning, **framkastas** den vid löpandet genom en mycket hastig sträckning af dessa delar, hvarjemte det främre benet med böjd knä och nästan rätt framåt vänd så emottager kroppsthyngden. Stegens längd äfvensom taktens hastighet ökas i den man större ansträngning skall åstadkommas.

Halt.

126. Då marschen skall upphöra uttages det sista steget med den utvidning på tån som grundställning fordrar, kroppen ständas i grundställning och den bakre foten nedlättas hastigt och bestämt i rät vinkel till den andra.

Anmärkning. Vid halt efter löpande uttages twenne slutsteg.

127. Vid gående och löpande uppåt ett lutande plan ökas kroppens framlutning äfvensom benens böjningar och sträckningar blifwa starkare. Lutar åter planet utföre minskas allt detta i samma man som lutningen är stark.

Tredje Capitlet.

Fria Språng.

128. Språng fallas sådana förflyttningar, genom hvilka kroppen förmedelst benens ytterst hastiga böjning och sträckning, under armarnas bidragande rörelser likasom fastas från en plats till en annan.

129. Hvarje språng indelas i sats, förflyttning och nedsprång. Genom **satsen** häfves kroppen ur det läge den innehårt och får riktning till den plats den efter **förflyttningen** genom **nedsprången** skall intaga.

130. Sprången indelas i likhet med de öfriga gymna-
stiska rörelserna i sådana som werkställas utan tillhjelp af yttre
hjälpmittel, **Fria språng**, och sådana som ske förmödelst ett så-
dant, **stödsprång**.

131. Sprången indelas, med afseende på **satsens** beska-
fenhet, i **språng med samlad sats**, vid hvilka denna werk-
ställes liftidigt med båda fötterna, och **språng med delad**
sats, vid hvilka denna werkställes med den ena foten straxt
efter den andra.

Fria språng med samlad sats.

I höjd från grundställning.

132. **Satsen** göres genom lindrig häfning på tå, knä-
böjning och derpå följande ögonbliklig men ej fullständig sträck-
ning af wrister och knän. **Förflyttningen** skeer i lodräta riktf-
ning med lindrigt böjda knän samt något upplyftade, måttligt
böjde och något utåtsörda armar. **Nedsprånget** skeer till sam-
ma ställe hvarifrån satsen togs, i lodräta riktfning, hvarvid ar-
marna nedföras, knän och wrister något böjas, hwarefter ut-
gångsställning återtages.

I höjd och längd från grundställning.

133. **Satsen** göres enligt föregående moment, hvarvid
särskilt iakttages att kroppen något fälles framåt. **Förflytt-
ningen** skeer i riktfning uppåt och framåt, hvarunder kroppen i
mån af språngets längd framlutas samt armarna föras något
framåt. **Nedsprånget** skeer med lodrätt kropp och med böjning
af knän och wrister, hvilken blir starkare i mån af språngets
ökade höjd och längd, utan att dock den räta vinkeln vid knä-
nas böjning bör öfverskridas.

I längd och djup från grundställning.

134. Detta språng som skeer från ett högre plan till ett
lägre, werkställs i öfwerensstämmelse med föregående moment
med iakttagande af, att i mån af språngets djup knänas böj-

ning wid nedsprånget ökas, utan att dock den räta vinkeln härvid öfwerffrides.

Fria språng med delad sats.

I höjd och längd från grundställning.

135. **Satsen** sker på det sätt att ett temligen långt steg, under bakre benets hastiga och kraftiga utsträckning, med den ena foten uttages, hwarefter det framflyttade benet, hwars fot med böjdt knä blifvit satt i marken, genom knäets och wristens hastiga sträckning, i enlighet med 132:dra momentets föreskrift fulländar densamma. Förflyttningen sker enligt 133:dje momentet med iakttagande deraf att båda fötterna föras jemnade tillsammans då språnget är på sin största höjd. Nedsprånget sker enligt nämnde moment. Armarna följa benens rörelser i öfwerensstämmelse med hwad i 132:dra och 118:de momenterna är föreskrifwt.

Anmärkning. Detta språng werkställes äfwen med **omvändning**, hvarvid under förflyttningen göres wändning af en half-cirkels storlek åt den sidan hwars fot fulländadt satsen. Språnget göres äfwen med **helomväning** då wändningen blifver af en hel cirkels storlek.

I längd och djup från grundställning.

136. Detta språng werkställes i öfwerensstämmelse med 134:de momentets föreskrift under iakttagande af hwad föregående moment om sats och förflyttning bestämmer.

Anlopp.

137. Alla fria språng, med undantag af dem som ske i **höjd med samlad sats**, werkställas äfwen med anlopp.

138. Anloppet, hwars längd ökas i mår af språngets längd, börjar med gående och öfvergår till löpande, hwars hastighet ökas så att den wid satsens werkställande är störst.

139. Under all rörelse bör andedrägten vara så fri som

möjligt, i synnerhet är detta vid marsch och språng nödvändigt. Vid språng bör särskilt iakttagas att en stark inandning göres vid satsen, samt att lungorna under förflyttningen bibehållas fyllda, så att utandningen först vid nedsprånget werkställs.

Fjerde Capitlet.

De fel som vid Frigymnastik wanligen begås.

140. Felen bestå i allmänhet deruti att utgångsställningen är i mer eller mindre grad oriktig, att huvudet, hvilka i rörelsebeskrifningen icke äro anbefallda, werkställas jemte den rätta rörelsen, samt att rörelsehastigheten icke noggrannt iakttages.

Fel vid Benrörelser.

I allmänhet.

141. Att benens böjningar för långt uppdrivas, att sträckningarna icke fullständigt werkställas samt att hålen på oriktig sätt deltar i rörelsen.

Und Fotslutning och Fotutvridning.

142. Att knäna böjas samt att hufwudet och hålen höjas framåt.

Und häfning på tå från grundställning.

143. Samma fel som vid föregående.

Und knäböjning från häfning på tå.

144. Att hälarna sänkas mot marken, att knäna böjas utöfwer den räta winkeln samt att hufwudet och hålen framböjas.

Und förflyttning till sida.

145. Att fötterna flyttas framåt, att afståndet mellan dem blifwer för fort, samt att de starkare utvridas än vid grundställning.

**Undervisning i
Bid häfning på tå från fotflyttning till sida.**

146. Samma fel som i 142:dra momentet äro anmärkte.

**Undervisning i
Bid knäböjning från fotflyttning till sida och häfning
på tå.**

147. Samma fel som i 144:de momentet äro anmärkte.

**Undervisning i
Bid fotflyttning halst framåt.**

148. Att afståndet mellan fötterna blifwer för litet, att foten flyttas för mycket framåt, samt att kroppsthyngden icke lika fördelas på båda benen.

**Undervisning i
Bid häfning på tå från fotflyttning halst framåt.**

149. Att hålen böjes framåt, bakåt eller åt sidan, hvarigenom jemnwigten förloras.

**Undervisning i
Bid knäböjning från fotflyttning halst framåt med
hæfning på tå.**

150. Att främre knäet icke blifwer nog böjdt, eller att höfterna framfjutas, hvarigenom kroppsthyngden öfverföres på främre benet, samt att hålen böjes bakåt.

**Undervisning i
Bid fotflyttning helt framåt.**

151. Att foten flyttas för långt och för mycket framåt, att bakre knäet icke fullt utsträckes, samt att hålen får mera lodrät ställning än bakre benet, hvars fotsula äfwen ofta uppwändes.

**Undervisning i
Bid knäböjning från fotflyttning helt framåt.**

152. Att bakre knäet böjes, att bakre hålen lyftes från marken, samt att hålen icke bibehålls i linie med bakre benet.

**Undervisning i
Bid häfning på tå från fotslutning.**

153. Samma fel som i 142:dra momentet äro anmärkte.

**Undervisning i
Bid knäuppböjning från fotslutning.**

154. Att det stående benets knä böjes, att det uppböjda knäet icke kommer nog högt, att den upphylftade foten icke nog framföres, att desv wrist icke blifwer fullt sträckt, samt att hålen wacklar.

Wid knästräckning bakåt från fotslutning med knäuppböjning.

155. Att det stående benets knä böjes, att det upplyftade benet icke föres nog bakåt, att deß knä och wrist icke fullt utsträckas samt att bålen blifwer framböjd och wacklande.

Wid knäutåtföring från fotslutning med knäuppböjning.

156. Att det uppböjda knäet icke föres nog utåt, att det samma under rörelsen sänkes, att deß fot föres inåt, att wristen icke fullt sträckes samt att bålen blifwer wacklande.

Wid fotflyttning framåt från fotslutning.

157. Att fötterna wridas utåt, att den foten som framflyttas föres åt någondera sidan, att knäna böjas, samt att bålen blifwer wacklande.

Wid häfning på tå från fotslutning med fotflyttning framåt.

158. Att knäna böjas samt att bålen blifwer wacklande.

Wid fotflyttning helt framåt från fotslutning.

159. Att afståndet mellan fötterna blifwer för fort, att det främre knäet för litet böjes, att bakre benet icke bibehålls fullt sträckt samt att bålen böjes framåt och wacklar.

Wid knäböjning från fotslutning och fotflyttning helt framåt.

160. Att främre knäet för litet böjes, att bakre benet icke förblifwer sträckt, att deß häl upplyftes från marken samt att bålen böjes framåt och blir wacklande.

Fel vid Bälrvörelser.

I allmänhet.

161. Wid **wridningar**, att höfterna icke hållas stilla; wid **böjningar**, att rörelsen drifwes för långt, hvarigenom benen äfwensom ofta hufvudet föranledas att på oriktigt sätt delta i rörelsen.

Wid sidowridning.

162. Att benens ställning i någon mån förändras, att bålen böjes åt den sida hvaråt wridningen sker, samt att hufwudet wrides ytterligare sedan bålens wridning blifvit fulländad.

Wid framåtböjning.

163. Att knäna böjas samt att hufwudet ytterligare böjes sedan bålens rörelse är fulländad.

Wid bakåtböjning.

164. Samma fel som wid föregående.

Wid sidowridning från fotflyttning till sida.

165. Samma fel som i 162:dra momentet äro anmärkte.

Wid framåtböjning från fotflyttning till sida.

166. Samma fel som i 163:dje momentet äro anmärkte.

Wid bakåtböjning från fotflyttning till sida.

167. Samma fel som i 164:de momentet äro anmärkte.

Wid sidowridning från fotflyttning framåt.

168. Samma fel som i 162:dra momentet äro anmärkte.

**Wid framåtböjning från fotflyttning halft framåt
och sidowridning.**

169. Att benens ställning på något sätt förändras, att bålen äfwen böjes till den sida, hwars fot är framflyttad samt att hufwudets ställning till bålen icke bibehålls osförändrad.

**Wid bakåtböjning från fotflyttning framåt och
sidowridning.**

170. Samma fel som wid föregående äro anmärkte.

Wid sidowridning från fotslutning.

171. Samma fel som i 162:dra momentet äro anmärkte.

Wid framåtböjning från fotslutning.

172. Samma fel som i 163:dje momentet äro anmärkte.

Wid bakåtböjning från fotslutning.

173. Samma fel som i 164:de momentet äro anmärkte.

Viol sidoböjning från fotslutning.

174. Att hälen på den sida åt hvilken böjningen icke sfer upplyftes från marken, att knäet på böjningssidan böjes, att armarna striljas från sidorna, samt att hufwudet böjes ytterligare sedan bålens böjning är fulländad.

Viol sidowridning från fotslutning och fotflyttning framåt.

175. Att bakre knäet böjes, att bålen blifwer wacklande samt att hufwudet ytterligare wrides, sedan bålens wridning är fulländad.

Viol framåtböjning från fotslutning och fotflyttning framåt.

176. Att benens ställning förändras samt att jeminwigen genoms bålens wackling förloras.

Viol bakåtböjning från fotslutning och fotflyttning framåt.

177. Samma fel som vid föregående.

Viol sidoböjning från fotslutning och fotflyttning framåt.

178. Att bakre knäet böjes, samt att kroppsthygden öfwerföres för långt åt sidan så att jeminwigen förloras.

Fel vid armrörelser.**I allmänhet.**

179. Att vid **armböjning** andedrägten förhindras genom händernas anläggande mot bröstet, att vid **armsträckningar** rörelsens riktning icke noga iakttages, att händerna dervid wändas oriktig och icke blifwa utsträckta, att hufwudet icke bibehålls stadigt och wäl uppburet samt att rörelsernas olika tidsdelar [tempo] icke med bestämdhet åtskiljas.

Viol armuppböjning.

180. Att händerna föras emot bröstet i stället för emot

axlarna, att armbågarne föras för mycket framåt eller utåt sidorna, samt att hufwudet framböjes och bröstet indrages.

Wid armuppsträckning.

181. Att armarna icke blißwa fullt sträckte, att sträckningen ske i annan riktning än den lodräta, att händerna wändas med flatan framåt samt att hufwudet framböjes.

Wid armutåtsträckning.

182. Att sträckningen ske i annan riktning än den vågräta, så att händerna komma för högt eller för lågt, att händerna föras för långt framåt eller tillbaka, samt att de icke fullt sträckas med sammanslutna fingrar.

Wid armframsträckning.

183. Att armarna sträckas i annan riktning än den vågräta, att händerna föras utåt, samt att flatan wändes uppåt eller nedåt.

Wid armbakåtsträckning.

184. Att bålen böjes framåt, samt att böjning ske i handlofswarna, hvarigenom händerna få annan riktning än armarna.

Wid armstiftning från den ena armens uppsträckning.

185. Att då armarna böjas, den ena axeln höjes och den andra sänkes, samt att då armarna sträckas, bålen böjes åt den sidan hwars arm nedsträckes och hufwudet åt den andra.

Wid armstiftning från den ena armens utåtsträckning.

186. Att axlarna icke förblifwa stadiga, att hufwudet framböjes, att den armen som sträckes utåt kommer för högt samt att den andra armen föres utåt från kroppen.

Wid armstiftning från den ena armens framsträckning.

187. Att den armen som sträckes framåt höjes öfwer den vågräta riktningen, att den andra föres bakåt eller utåt samt att bålen vrider åt den sidan hwars arm sträckes nedåt.

Wid armfistning från den ena armens upp- och den andra armens utåtsträckning.

188. Att bål och axlar icke förblifwa fasta och stadiga, att den armen som sträckes uppåt föres utåt eller framåt samt att den andra sänkes eller höjes ur sin vågräta riktning.

Wid armfistning från den ena armens upp- och den andra armens framsträckning.

189. Samma fel som i föregående moment äro anmärkta.
Wid armfistning från den ena armens utåt- och den andra armens framsträckning.

190. Att bålen wrides samt att armarna höjas eller sänkas utur den vågräta riktningen.

Wid armfistning från fotslyttning helt framåt, ena armens uppåt och den andra armens bakåtsträckning.

191. Att bålen något upprätas, att hufwudet höjes framåt eller åt sidan samt att armuppträckning sker i annan riktning än bålens och bakre benets.

Wid armframförböjning och utsträckning från armutåtsträckning.

192. Att då armarna böjas, armbågarna sjunka och händerna wridas så att flatan kommer inåt, samt, att då armarna sträckas händerna komma för lågt.

Wid handslagning framåt från armutåtsträckning.

193. Att armar och axlar äro för stela samt att händerna höjas eller sänkas.

Wid handslagning nedåt från armutåtsträckning.

194. Samma fel som vid föregående äro anmärkta.

Wid handslagning nedåt från armutåtsträckning och handslagning framåt.

195. Samma fel som i 193:dje momentet äro anmärkta.

Wid armslagning inåt från armutåtsträckning.

196. Samma fel som i 193:dje momentet äro anmärkta.

Fel vid Hufwudrörelser.

I allmänhet.

197. Att bålen deltager i hufwudets rörelser samt att hufwudets rörelse under rörelsen i någon mån blir felaktig.

Violit sidowridning.

198. Att axlarna genom bålens deltagande i rörelsen förlora sin rätta ställning samt att hufwudet äfven böjes åt den sida hvaråt wridningen sker.

Violit framåtböjning.

199. Att bålen deltager i böjningen.

Violit bakåtböjning.

200. Samma fel som vid föregående.

Violit sidoböjning.

201. Att bålen deltager i böjningen samt att hufwudet äfven wrides åt böjningsidan.

Violit framåtböjning från hufwudets sidowridning.

202. Att bålen deltager både i wridningen och böjningen, samt att hufwudet äfven böjes åt den sida hvaråt wridningen sker.

Violit bakåtböjning från hufwudets sidowridning.

203. Samma fel som i föregående moment äro anmärkte.

Violit sidoböjning från hufwudets sidowridning.

204. Att bålen deltager både i wridningen och böjningen.

Fel vid Marsch.

I allmänhet.

205. Stelhet och brist på hållning och taft.

Violit lagom marsch.

206. Att bære knæet och wristen icke tillräckligt sträckas, att den framflyttade foten nedfättas med för mycket böjd knä, att bålen böjes framåt i stället för att fällas, eller dock att den

böjes något bakåt, hvarigenom framfridandet motarbetas, att armarna föras antingen för stelt eller för slängande, att hufwudet icke väl uppbäres, samt att takten blifwer ojemu.

Wid marsch med korta steg.

207. Samma fel som i föregående moment äro anmärkta.

Wid marsch med stora steg.

208. Samma fel som i 206:te momentet äro anmärkta, med undantag af det framflyttade knäets böjning, hvilket här är regelrätt.

Anmärkning. Liknande fel förekomma wanligen äfven wid marsch med appeller och i udda taft. Wid den sträckta marschen desutom, att armarne icke förblifwa orörlige.

Wid Lopande.

209. Att bakre knäet och wristen icke med nog hastighet sträckas, att det främre knäet böjes för mycket eller för litet, hvarigenom fartens jemnhet motarbetas, att bålen böjes antingen framåt eller bakåt, att armarne föras antingen för stelt eller för slängande, att hufwudet icke väl uppbäres samt att takten blifwer ojemu.

Wid Halt.

210. Att fötterna icke tillräckligt utvridas, att för många slutsteg uttagas, samt att grundställningen icke med nog hastighet och bestämdhet intages.

Fel vid Fria Språng.

I allmänhet.

211. Att satsen är för tung och för obestämd, att under förflyttningen kroppens rätta hållning förloras samt att wid nedsprång knäna äro för styfwa och jemnwigten förlorad.

Wid språng med samlad sats i höjd.

212. Att wid satsen hälarna sättas i marken, att wid

förflyttningen bålen eller hufwudet böjes framåt, hvarigenom wid nedsprånget jemnwigten förloras.

Wide språng med samlad sats i höjd och längd.

213. Att wid satsen hälarna sättas i marken, att wid förflyttningen bålen fälles för mycket framåt hvarigenom det wid nedsprånget blir omöjligt att städna der fötterna nedkomma, att armarna föras för stelt och obestämdt att wid nedsprånget knäna för litet böjas, att de under böjningen föras för litet utåt, samt att bålen fastas bakåt.

Wide språng med samlad sats i längd och djup.

214. Att bålen eller hufwudet under förflyttningen böjes framåt, att armarna derunder icke föras nog utåt, att nedsprånget sfer med för styfwa knän samt att jemnwigten derwid förloras.

Wide språng med delad sats i höjd och längd.

215. Att satsen göres för tungt, att wid förflyttningen benen böjas för litet eller föras åt den ena sidan, att bålen derunder böjes framåt, att den böjes eller wrides åt någondera sidan samt att armarna föras stelt och obestämdt, att wid nedsprånget knäna blifwa för litet böjda och för litet utåtförda, samt att jemnwigten derwid förloras.

Wide språng med delad sats i längd och djup.

216. Samma fel som i 214:de momentet äro anmärkta.

Wide anlopp.

217. Att löpandet börjar för tidigt, hvarigenom kraft för satsen förloras, att deß hastighet innan satsen tages något minskas, att andedrägten icke går med full frihet, samt att under anloppet sinneslugnet i någon mån störes, hvilket sista fel wid gymnastik i allmänhet allt för ofta förekommer.

Femte Capitlet.

Frighmnastikens Öfande.

218. Härvid iakttages likasom vid gymnastik i allmänhet: **rörelseformen**, hvarigenom de enskilda rörelserna väsentligen skiljs från hvarandra, **rörelsehastigheten**, hvarigenom en passande kraftansträngning åstadkommes, och **rörelsehelheten**, hvarigenom den kraftansträngning, som genom de särskilda i sammanhang med hvarandra öfande rörelserna uppkommer, öfver hela menninskoorganismen jemnt fördelas.

219. **Rörelseformen** måste vid hvarje gymnastiköfning vårdas med all den noggrannhet som elevernas naturanlag och dessas utvecklingsgrad medgifwa. Wårdslöshet orsakar här att den gymnastiska bildning, som wäre möjlig, helt och hållt förfelas. Småaktighet åter förorsakar ledsnad och inrotade orättigheter.

220. **Rörelsehastigheten** måste med omtänksamhet lämpas efter elevernas styrka och rörelsernas särskilda beskaffenhet. En för högt uppdrifwen ansträngning orsakar nedstämning och svaghet, i synnerhet om de ömtåligare lifsorgarna för starkt påverkas. En allt för låg grad af ansträngning fördröjer den gymnastiska utbildningen.

221. För winnandet af **rörelsehelhet** böra de gymnastiska rörelserna öfwas i bestämd ordning, så att början göres med benrörelser, hvarigenom ställningen intages och stadgas; derefter öfwas armrörelser, hvarigenom de egentliga organerna för ytterre handling winna utveckling; sedan bältrörelser, hvarigenom den genom ben- och armrörelserna redan påverkade bålen winner stadga, smidighet och kraft och slutligen hufwudrörelser, hvarigenom ställningen och hållningen får sin fulländning och rörelsehelheten egentligen framkommer.

222. Då utrymmet är tillräckligt kan gymnastikläraren

wälja den form för uppställningen, som han finner lämpligast, men, då på minsta möjliga rum största möjliga antal elever skall öfwas, måste följande **uppställning** iakttagas. Eleverna ställas på twenne led, hvarvid det bör iakttagas att de som äro störst ställas på flyglarna och de mindre midt uti, emedan rörelserna derigenom gå jemnare. För att få uppställningslinien rät och afstånden emellan eleverna tillräckliga werkställes **rättning** på det sätt att alla eleverna hastigt wända huſwudet åt den anbefallda rättningssidan, hwarefter hvar och en så hastigt som möjligt intager sin plats så att han icke blifwer framom eller bakom linien samt så att han vid armbågarnas lindriga utåtsföring icke berör sina sidomän. Andra ledet, som bör vara uppställt på $1 \frac{1}{4}$ alns afstånd från det första, werkställer rättningen samtidigt och på samma sätt som detta med det särskilda iakttagande, att hvar och en i det andra ledet ställer sig rätt bakom den framföre honom i det första stående. Sedan rättningen är werkställd wändas huſwudena framåt. Deraf efter **öppnas lederna**, derigenom att andra ledet marscherar tre fulla steg tillbaka och gör halt uti det fjerde, hwarefter det genast utan särskilt kommando rättar sig till höger. Då lederna äro öppnade sker **indelning i första och andra män** inom båda lederna på det sätt att högra flygeln wänder huſwudet hastigt åt wenster och säger derunder **ett**, den honom närmast wänder derpå huſwudet lifaledes åt sin närmaste man på wenstra sidan och säger **två**, den tredje gör på samma sätt och säger **ett**, hwarefter indelningen fälunda genom båda lederna fortgår. Sedan indelningen blifvit werkställd, utrycka **första** eller **andra** män ur ledet genom uttagande af ett steg bakåt med wenstra foten och halt med den högra, hwarefter de utryckta männen rätta sig åt höger så att äfwen deras linie blifwer rät. Då den rörelseföljd som skall öfwas blifvit genomgången, återtages den första uppställningen på motsvartigt sätt genom inryckning i ledet och ledernas slutande, hvarvid

efter halt rätning genast utan särskilt kommando af andra ledet werkställes.

Numärkning. Skulle elevernas antal vara udda så blifwer blindroten *), det will säga den uppfyllda platsen, i andra ledet närmast den wenstra flygelmannen. Wid indelning till första och andra män,räknar flygelmannen då innan han utsäger sin egen nummer, en nummer för blindroten.

223. Den uppställning som på detta sätt wunnits, lemnar tillräckligt utrymme för de fleste af den fristående gymna- stikens rörelser, men dels för werkställandet af armutåtsträckningar, dels för att läraren måtte med lätthet kunna ställa eleverna så att de kunna se hvarandra, hvarigenom rörelserna kunna mera liktidigt och med större jemnhet werkställas, är det nödigt att wändningar inöfwas.

224. Wändningar werkställas, i öfwerensstämmelse med de föreskrifter som wid infanteri-exercis iakttagas, på det sätt att wid **wändning åt wenster** högra foten och wenstra tån lyftas från marken och en fjerdedels cirkels wändning göres på wenstra hälen hwarefter högra foten nedlättes intill den wenstra med fort och bestämdt ställningssteg, hwarvid grundställning intages. **Wändning åt höger** skev på samma häl och med samma iakttagelser. **Helomwändning** är sammansatt af tre särskilda rörelser nemligen: **högra fotens framflyttning** så att deß häl kommer i bredd med wenstra tån och lin- drigt berör densamma, **omwändning**, som göres åt wenster af en half cirkels storlek på båda hälarne med lyftning af båda tårna, samt **ställningssteg** med högra foten intill den wenstra.

225. Wid wändningarna iakttages, att de ske utan wackling och utan slängning med armarna samt särskilt wid **helomwändningar**, att ingen wridning på bålen wid fotens fram-

*) En man i första ledet tillsammans med den som står bakom honom i det andra fallas en rote.

flyttning göres samt att vid omvändningen högra axeln väl framföres i ledet.

226. Sedan den angifna ställningen på **öppna led med betäckta luckor** intagits, öfwas rörelserna i den ordning 221:sta momentet förefriswer och så att början göres med de enklaste, hwarefter nya rörelser inom hwardera af de fyra **rörelseklasserna** öfwas i den ordning öfningstabellerna utwisa. Härvid iakttages att icke samma rörelseföld för många gånger upprepas, emedan elevernas uppmärksamhet derigenom förfugas. Gymnastiköfningar böra vara strängt öfwerensstämmande med de grundlagar som för dem äro funna, men under detta iakttagande, [i sina detaljer] beständigt omväxla.

227. Rörelsens större hastighet angifwes genom kommandoordets högre ton och hastigare uttalande, deß mindre hastighet genom lägre ton och längsammare uttal.

228. Alla rättrelser böra ske fort och bestämt så att rörelseföldens jemna gång derigenom icke fördröjes. Härvid bör äfwen noggrant iakttagas att icke genom för widlyftigt ordande eleverna i tröttsama ställningar må för länge upphållas.

229. Vid de rörelser der icke båda sidor af kroppen samtidigt lika mycket tagas i anspräk, omväxlas så att rörelsens werkan åt båda sidor blifwer jemnt fördelad.

230. Då en rörelseföld i fristående gymnastik är genomgången och derefter en fort hwila medgifwits, företages **marschöfning**, hvilken till en början bör ske med slutna led och på **stället**. Härvid upplyftas och nedfättas fötterna i jemn taft, med iakttagande deraf att ingen förflyttning framåt eger rum, hvilket förhindras derigenom att fötterna nedfättas på samma ställe hvarifrån de upplyftas. Denna öfning hwarigenom jemn och säker taft winnes, werftälles först i frontställning och deretter i flankställning, hvilken intages derigenom att wändning göres åt någondera sidan.

231. Sedan genom marsch på stället någorlunda säker taft är wunnen, öfwas **lagom marsch** först från flankställning, då rättning och afstånd mellan rotar och led lättare kunna bibehållas, och derefter från frontställning, hvarvid rättningen skall iakttagas derigenom att eleverna under marschen wända ögonen åt den bestämda rättningspunkten. Under marsch från flankställning öfwas **afbrytning till sidan, och bakåt** då andra ledets män hvor och en följa tätt bredwid sina sidokamrater i första ledet och afbryta på samma gång som de med en fjerdedels eller en half cirkels svängning åt den anbefalda sidan. Wid marsch från frontställning öfwas **wändningar** under marsch, hvarvid det första steg, som med wenstra foten efter wändningen uttages, markeras med så falladt **taktsteg**, derigenom att foten sättes med större kraft i marken. Wändningen sker, straxt sedan kommandoordet är utsagdt, på högra foten när wändningen sker åt wenster och wenstra foten när wändningen sker åt höger. **Helomwändning** under marsch sker alltid åt wenster på båda fötterna, hvarföre sista kommandoordet bör utsagas när wenstra foten sättes i marken.

Utmärkning. Något gymnastiskt ffäl hvarföre helomvändningen icke kan ske lika väl åt höger som åt wenster finnes icke, äfvensom wändning på stället lämpligen kan ske på högra hälen, men då Infanterie-reglementet eger ofwanansförda bestämmanden och ingen gymnastisk oriktighet deruti ligger, så torde vara bäst att i dessa omständigheter derefter rätta sig.

232. Omväxlande med **lagom marsch** öfwas **marsch med korta steg**, marsch med **stora steg**, marsch **på tå**, marsch med **appeller**, marsch i **udda taft** och slutligen **språngmarsch**, hwilken utföres genom ett sakta löpande i jemnt taft och med bibehållen rättning. Härunder werkställes äfven wändningar, då wid **språngmarsch** särskilt iakttages att wändningen icke werkställes för än i det andra steget sedan kommandoordet är utsagdt.

233. Sedan marsch i slutten ordning sälunda blifvit öf-
wad, låter gymnastikläraren ett mindre antal elever marschera
efter hvarandra på en fyrfant med 2 a 3 alnars afstånd från
hvarandra. Härunder låter han dem öka och minska stegen, öf-
wergå till sakta lopp, derifrån till häftigare, återtaga den min-
dre hastigheten, derefter lagom marsch och slutligen göra halt.
Denna öfning bör ske med mycken warsamhet så att ingen öf-
weransträngning kan uppstå.

234. Sedan detta blifvit verkställdt på fyrfant, hvilken
härunder bör följas än till höger och än till venster, ske denna
öfning först i större och sedan i mindre cirkel med omväxling
åt båda sidor och slutligen i två med hvarandra i form af
en 8 förbundna cirklar, hvarvid den ena följes till höger och
den andra till venster.

235. Då dessa öfningar äro genomgångna, anställas
kapploppningar, hvilka kunna ske på rät linie, på fyrfant eller
i cirkel, endast derwid iakttages att de täflande få lika lång
väg att löpa samt att banan icke blifwer för stor, th härige-
nom uppkommer owillkorslagen öfweransträngning.

236. Härefter företages språngöfningar, hvarvid först
språng med samlad fäts, derefter språng med delad fäts och
slutligen språng med anlopp inöfwas.

237. Wid språngöfningar bör man fästa wida mer afse-
ende på att rörelsen ske i sin rätta form än på språngets
största möjliga utsträckning i höjd, längd, eller djup, och i all-
mänhet bör man wid gymnastik iakttaga att det är bättre att
göra litet men väl, än att göra mycket och illa.

238. Det största fel som wid gymnastik kan begås är att
rörelsen så högt uppdrifwes att öfweransträngning och deraf
härslytande skador uppkomma. Läraren måste dersöre sköta sin
sk med warsamhet och omtanke.

239. Öfningarna måste noga lämpas efter elevernas olika
ålder och styrka. Med barn böra de ske med den lätthet och

lifslighet som är öfverensstämmande med det friska barnasinnet, men utan att ordningen i någon mån åsidosättas. Med fullwexta, kraftiga elever böra de ske med noggrannhet i rörelseformen, med kraft och eftertryck, men utan nedstämmande småaktighet och tröttande ihållighet. Med äldre personer böra de ske lugnt och waramt, men utan slapphet. Språngöfningar äro härvid i allmänhet icke användbara.

240. För barn från 6 till 9 år gamla är det nog med två fullständiga öfningar i veckan, hwardera bestående af en rörelsesföld i fristående gymnastik en marschöfning för dem som äro 9 till 15 år gamla äro trenne sådana öfningar i veckan tillräckliga, för dem som äro från 15 till 18 år äro 4 öfningar i veckan erforderliga och för dem som äro 18 år och derut öfwer är en öfning om dagen det bäst passande.

241. Man bör icke beständigt gymnastisera, utan tidsdels dermed upphöra, låtande öfningarna härunder bära frukt, ty hvarje studium winner i friskhet genom en wäl afgjord hvila.

242. Frighymnastikens öfningar äro för båda könen lika tillämpliga, men det qwinliga bör naturligtvis derunder bärta en drägt som liknar männens och dessa öfningar böra helst ledas af qwinnor.

243. Allt bemödande att genom gymnastik väcka obidrade personers undran och beundran är långt från den sanne gymnastikläraren, ty derigenom förnedrar han sin goda sak till ett uselt konstmakeri och åstadkommer wida mer skada än gagn. Gymnastiken bör skötas med insigt, med allvarligt nit och med gladt sinne, då får den för mensklig odling en hög och skön betydelse.

Tabell

innehållande användbara rörelseföljder i fristående Gymnastik.

1:sta Öfningen.

Rörelsens benämning.	Kommando-orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvar i rörelsen finnes bestyrken.
Uppställning.	Uppställning!	Werkställes så fort som möjligt.	222
Rättning.	Höger (wenster) rätta! — Er!	På lystringskommandot*) wändas hufvuden åt rättningssidan, på werkställighetskommandot sker rättningen.	222
Wändning åt wenster.	Wenster — om!	1	224
Wändning åt höger.	Höger — om!	1	224
Ledernas öppnande.	Öppner lederna — marsch!	4	222
Ledernas slutande.	Slut lederna — marsch!	4	222
Indelning i första och andra män.	Indelning till — två!	Sker efter hand.	222
Utryckning på bestäpta luffor.	Luckor — betäck!	2	222
Inryckning i ledet.	Nyck in — marsch!	2	222
Fotslutning.	Fötter — slut!	1	43
Utgångsställnings återtagande.	Fötter — ut!	1	44
Höftfäste.	Höftter — fäst!	1	96
Utgångsställnings återtagande.	Ställning!	1	

*) Då ett kommando, såsom vanligast är, består af twenne afdelningar, fallas den första lystringskommando och den andra werkställighetskommando. Lystringskommandot, som utsäges tydligt, men ej starkt och hastigt, angisver hvilken rörelse som skall ske, på werk-

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvori rörelsen finnes beffrifven.
2:dra Öfningen.			
Uppställning.			
Rättning.			
Wändningar åt sidorna.			
Ledernas öppnande och slutande jemte utryckning på bestäpta lucor.			
Fotslutning med utgångsställnings återtagande.			
Häfning på tå.	På tå — häf!	1	46
Utgångsställnings återtagande.	Nedåt — sänk!	1	
Armpöböljning.	Armar uppåt — böj!	1	86
Utgångsställnings återtagande.	Armar nedåt — sträck!	1	
Vålens wridning till wenster från höftfäste.	Till wenster — wrid!	1	69
Utgångsställnings återtagande.	Framåt — wrid!	1	
Vålens wridning till höger från höftfäste.	Till höger — wrid!	1	69
Utgångsställnings återtagande.	Framåt — wrid.	1	
Hufwudets wridning till wenster.	Hufwud till wenster — wrid.	1	
Utgångsställnings återtagande.	Hufwud framåt — wrid!	1	104
Hufwudets wridning till höger.	Hufwud till höger — wrid!	1	
Utgångsställnings återtagande.	Hufwud framåt — wrid!	1	104

ställighetskommandot, som utsäges efter något uppehåll skarpt och bestämdt, följer genast rörelsen.

Rörelsens benämning.	Kommando-orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvare rörelsen finnes bestrijmen
Uppställning.	3:dje Öfningen.		
Rättning.			
Wändningar åt sidorna.			
Utryckning på betäcka luctor.			
Fotslutning.			
Häsnings på tå från höftfäste.			
Knäböjning från höftfäste och hässning på tå.	Knäna — böj!	1	47
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Armuppsträckning.	Armar uppåt — sträck!	2. 1:a armuppböjning, 2:dra sträckning.	87
Utgångsställnings återtagande.	Armar nedåt — sträck!	2. 1:a böjning, 2:dra sträckning.	
Välens wridning till wenster från höftfäste.	Till höger — wrid!	1	
Välens wridning till höger från föregående rörelse.	Framtåt — böj!	1	70
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Välens framåtböjning.	Hufwud till wenster — wrid!	1	104
Utgångsställnings återtagande.	Hufwud framåt — böj!	1	105
Hufwudets wridning till wenster.			
Hufwudets wridning till höger från wridning till wenster.			
Utgångsställnings återtagande.			
Hufwudets framåtböjning.			

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet, hvori rörelsen finnes bestämmen.
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Uppställning. Rättning. Wändningar åt sidorna. Utryckning på beträcka lufvor. Fotslutning. Häfning på tå från höftfäste. Knäböjning från höftfäste och häfning på tå. Fotslyttning till sida.	4:de Öfningen.		
Utgångsställnings återtagande.	Fötter till sida — ställ!	2. 1:sta wenstra fotens flyttning, 2:a högra fotens flyttning. 2. 1:sta wenstra fotens flyttning, 2:a högra fotens flyttning.	48
Armuppböjning. Armuppsträckning. Armutåtförsträckning*).	Armar utåt — sträck!	2. 1:sta böjning 2:a sträckning.	88
Utgångsställnings återtagande. Bålens wridning till wenster. Bålens wridning till höger från föregående rörelse. Bålens framåtböjning.	Armar nedåt — sträck!	2. 1:sta böjning, 2:a sträckning.	

*) Då armarna skola sträckas utåt måste flankställning genom wändning åt någondra sidan intagas. Denna ställning har desuntom

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvar i rörelsen finnes befristmen.
Bålens bakåtböjning. Utgångsställnings återtagande. Hufwudets wridning till sidorna. Hufwudets framåtböjning. Hufwudets bakåtböjning. Utgångsställnings återtagande.	Bakåt — böj! Uppåt — sträck!	1 1	71
Uppställning med rättning. Wändningar åt sidorna. Utrydnings på bestäpta luckor. Footslutning. Footflyttning till sida. Häfning på tå från footflyttning till sida. Utgångsställnings återtagande. Knäböjning från footflyttning till sida, häfning på tå och höftfäste. Utgångsställnings återtagande. Armpåpböjning. Armpåpsträckning. Armutåtsträckning. Armsframsträckning.	Hufwud bakåt — böj! Uppåt sträck!	1 1	106
5:te Öfningen.			
På tå — häf! Nedåt — sänk! Knäna — böj! Uppåt — sträck!	På tå — häf! Nedåt — sänk! Knäna — böj! Uppåt — sträck!	1 1 1 1	49 50 89
2. 1:sta böjning, 2:a sträckning.			

den fördel att eleverna dervid bättre se hvarandra, hvarigenom rörelserna med större jemnhet kunna utföras.

Nörelsens benämning.	Kommando:orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvori rörelsen finnes beskriven.
Utgångsställnings återtagande.	Armar nedåt — sträck!	2. 1:sta böjning, 2:a sträckning.	
Bålens wridning till wenster från fotflytning till sida och höftfäste.	Till wenster — wrid!	1	72
Bålens wridning till höger från föregående rörelse.	Till höger — wrid!	1	72
Utgångsställnings återtagande.	Framåt — wrid!	1	
Bålens framåtböjning från fotflytning till sida och höftfäste.	Framåt — böj!	1	73
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Hufwudets wridning till wenster.			
Hufwudets wridning till höger från föregående rörelse.			
Hufwudets framåtböjning.			
Hufwudets bakåtböjning.			
6:te Öfningen.			
Uppställning med rättning.			
Wändningar åt sidorna.			
Utryckning på betäcka lufvor.			
Fotslutning.			
Fotflytning framåt.	Höger [wenster] fot framåt — ställ!	1	
Utgångsställnings återtagande.	Höger [wenster] fot till baka — ställ!	1	

Rörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet hvare rörelsen finnes bestrisen.
Ombyte af fot från föregående rörelse.	Fötter byt om — ställ!	2. 1:sta den framflyttade fotens tillbakaflyttning, 2:dra den andra fotens framflyttning.	51
Knäböjning från fotflyttning till sida och häfning på tå. Armuppböjning. Armuppsträckning. Armutätsträckning. Armframsträckning. Armbakåtsträckning.	Armar bakåt — sträck!	2. 1:sta böjning, 2:a sträckning.	90
Utgångsställnings årtetagande. Bälens wridning från fotflyttning till sida och höftfäste. Bälens framåtböjning från fotflyttning till sida och höftfäste. Bälens bakåtböjning från fotflyttning till sida och höftfäste. Utgångsställnings årtetagande.	Armar nedåt — sträck!	2. 1:sta böjning, 2:a sträckning.	
Huswudets wridning till sidorna. Huswudets framåtböjning. Huswudets bakåtböjning från föregående rörelse.	Bakåt — böj!	1	74
Uppställning med vättning.	Uppåt — sträck!	1	
7:de Öfningen.			

Rörelsens benämning.	Kommando:orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvori rörelsen finnes bestrycken.
Wändningar åt sidorna. Hölmwändning.	Helt — om!	3. 1:sta högra fotens framflyttning, 2:a omväندning, 3:dje ställningssteg.	224
Utryckning på betäckta lucor. Fotslutning.			
Fotflyttning framåt. Ombyte af fot från föregående rörelse.	På tå — häf!	1	53
Häfning på tå från fotflyttning halft framåt och höftfäste. Utgångsställnings återtagande.	Nedåt — sänk!	1	
Knäböjning från fotflyttning till sida och häfning på tå med höftfäste.	Armar uppåt och nedåt — sträck!	4. 1:a och 3:e böjning, 2:a och 4:e sträckning.	
Armsträckning uppåt och nedåt.	Armar utåt och nedåt — sträck!	4. 1:a och 3:e böjning, 2:a och 4:e sträckning.	
Armsträckning framåt och nedåt.	Armar framåt och nedåt — sträck!	4. 1:a och 3:e böjning, 2:a och 4:e sträckning.	
Bålens sidowridning från fotflyttning halft framåt med höftfäste [omväxlande till båda sidor]. Utgångsställnings återtagande.	Till höger [wenster] — wrid!	1	75
Bålens framåtböjning från fotflytt-	Framåt — wrid!	1	

Rörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet hvare rörelsen finnes bestrykven.
ning till sida och höftfäste. Båbens bakåtböjning från föregående rörelse. Huswudets fidowridning. Huswudets framåtböjning. Huswudets bakåtböjning.			
Uppställning med rättning. Vändningar. Utryckning på bestäpta luckor. Fotslutning. Fotslyttning halst framåt.	8:de Öfningen.		
Ombyte af fot från föregående. Häfning på tå från fotslyttning halst framåt med höftfäste. Knäböjning från wenstra fotens framflyttning och häfning på tå med höftfäste.	Höger knä — böj!	1	54
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträf!	1	54
Knäböjning från högra fotens framflyttning och häfning på tå med höftfäste.	Venster knä — böj!	1	
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträf!	1	
Armsträckning uppåt och nedåt.			

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvare i rörelsen finnes beskriven.
Armsträckning framåt och bakåt.	Armar framåt och bakåt — sträck!	4. 1:a och 3:e böjning 2:a och 4:e sträckning.	
Armsträckning utåt och framåt.	Armar utåt och framåt — sträck!	4. 1:a och 3:e böjning 2:a och 4:e sträckning.	
Armsramförböjning och utsträckning från armutåtsträckning.	Armar framför — böj!	1	99
Välens sidowridning från fotflyttning framåt med höstfäste [omväxlande till båda sidor].	Armar utåt — sträck!		
Välens framåtböjning från fotflyttning halft framåt och sidowridning [omväxlande till båda sidor.]	Framåt — böj!	1	76
Utgångsställnings årtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Huswudets sidowridning.			
Huswudets framåtböjning.			
Huswudets bakåtböjning från framåtböjning.	Huswud bakåt — böj!	1	106
Utgångsställnings årtagande.	Huswud uppåt — sträck!	1	
Huswudets sidoböjning [omväxlande till båda sidor.]	Huswud till höger [wenster] — böj!	1	107
Utgångsställnings årtagande.	Huswud uppåt — sträck!	1	
9:de Öfningen.			
Uppställning med rättning.			
Wändningar.			

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet hvori rörelsen finnes beskriven.
Utryckning på betäcka luffor.			
Fotslutning.			
Fotslyttning helt framåt.	Höger [wenster] fot helt framåt — ställ!	1	
Ombyte af fot från föregående rörelse.	Fötter byt om — ställ!	2. 1:sta den framflyttade fotens tillbakaflyttning, 2:dra den andra fotens framflyttning.	55
Knäböjning från fotflyttning halst framåt.			
Armsträckning uppåt utåt och nedåt.	Armar uppåt, utåt och nedåt — sträck!	6. 1:a, 3:e och 5:e böjning, 2:a, 4:e och 6:e sträckning.	56
Armsträckning utåt, framåt och nedåt.	Armar utåt, framåt och nedåt — sträck!	6. 1:a, 3:e och 5:e böjning, 2:a, 4:e och 6:e sträckning.	
Armframförböjning och utsträckning från armutåtsträckning.			
Armflistning från ena armens uppsträckning.	Höger [wenster] arm uppåt — sträck!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	91
Välens sidowridning från fotslyttning halst framåt med höftfäste.	Armar byt om — sträck!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	
Välens framåtböjning från fotslyttning halst framåt och sidowridning med höftfäste [omväxlande till båda sidor.]	Väkåt — böj!	1	
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	

Rörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet hvare i rörelsen finnes bestämt.
Hufwudets sidowridning. Hufwudets framåtböjning. Hufwudets balåtböjning från föregående. Hufwudets sidoböjning.			
Uppställning med rättning.	10:de Öfningen.		
Vändningar.			
Utryckning på betäcka lador.			
Fotflyttning helt framåt.			
Ombyte af fot från föregående rörelse.			
Knäböjning från fotflyttning helt framåt [omväxlande till båda sidor.]	Höger [wenster] knä — böj!	1	57
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Armsträckning uppåt, utåt, och nedåt.	Armar uppåt, utåt, och nedåt — sträck!		
Armsträckning framåt, bakåt och nedåt.	Armar framåt, bakåt och nedåt sträck!		
Armfistning från ena armens utåtsträckning.	Höger [wenster] arm utåt — sträck!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	
Bålens sidowridning från fotflyttning framåt.	Armar blyt om — sträck! Till höger [wenster] — wrid!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	92 78

Rörelsen's benämning.	Kommando:orden.	Tempo:s antal och indelning.	Momentet hvare rörelsen finnes bestriiven.
Bålens framåtböjning från fotflytning framåt och sidowridning. Bålens bakåtböjning från föregående rörelse. Hufwudets sidoböjning. Hufwudets framåtböjning från sidowridning [omväxlande till båda sidor.]	Hufwud framåt — böj! 1	1	108
Utgångsställnings årtagande.	Hufwud uppåt — sträcf! 1	1	
Uppställning med rättning.	11:te Öfningen.		
Wändningar.			
Utryckning på betäcka luffor.			
Häfning på tå från fotslutning.	På tå — häf!	1	58
Utgångsställnings årtagande.	Nedåt — sänk!	1	
Knäböjning från fotflytning helt framåt.	Höger [wenster] knä uppåt — böj!	1	59
Knäuppböjning från fotslutning.	Höger [wenster] fot nedat — ställ!	1	60
Utgångsställnings årtagande.	Fötter byt om — ställ!	1	
Ombyte af fot från knäuppböjning.			
Armsträckningar.			
Armfistning från ena armens uppåt och wenster [höger] arm utåt — sträckning.	Armar byt om — sträcf!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	

Nörelsens benämning.	Komman do-ordeN.	TempoNas antal och indelning.	Momentet hvarei rörelsen finnes befrifven.
Bålens framåt och bakåtböjning från fotslutning framåt med sidowridning.			
Bålens sidoböjning från fotslutning [omväxlande till båda sidor.]	Till höger [wenster — böj!	1	81
Hufwudets sidoböjning.			
Hufwudets framåtböjning från sidowridning.			
Hufwudets bakåtböjning från sidowridning [omväxlande till båda sidor.]	Hufwud bakåt — böj!	1	109
Utgångsställnings återtagande.	Hufwud uppåt — sträf!	1	
12:te Öfningen.			
Uppställning med rättning.			
Wändningar.			
Utryckning på betäcka lucker.			
Häfning på tå från fotslutning.	På tå — häf!	1	
Utgångsställnings återtagande.	Nedåt — fänk!	1	
Knäuppböjning från fotslutning.			
Ombyte af fot från föregående.			
Knästräckning bakåt från fotslutning och	Höger [wenster] knä bakåt — sträf!	1	61
Knäuppböjning [omväxlande åt båda sidor.]			

Rörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Samtalet hvar rörelsen finnes beskriven.
Utgångsställnings återtagande. Fotflyttning framåt från fotslutning [omväxlande till båda sidor.] Ombytte af fot från föregående.	Höger [wenster] knä uppåt — böj! Höger [wenster] fot framåt — ställ! Fötter byt om — ställ!	1 2. 1:a den framflyttade fotens tillbakaflyttning, 2:a den andra fotens framflyttning.	63 64
Armsträckningar. Armslistning från ena armens framåt och den andra armens uppåtsträckning.	Höger [wenster] arm framåt och wenster [höger] arm uppåt — sträck! Armar byt om — sträck!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning. 2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	95
Bälens sidowridning från fotslutning och fotflyttning framåt [omväxlande till båda sidor.]	Till höger [wenster] — wrid!	1	82
Utgångsställnings återtagande.	Framåt — wrid!	1	
Bälens framåtböjning från fotslutning.	Framåt — böj!	1	79
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt sträck!	1	
Hufwudets sidoböjning.			
Hufwudets framåtböjning från sidowridning.			
Hufwudets bakåtböjning från föregående rörelse.			
Uppställning med rättning.	13:de Öfningen.		

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet härvid rörelsen finnes beskriven.
Wändningar.			
Utryckning på betäcka lador.			
Knäuppböjning från fotslutning.			
Knästräckning bakåt från föregående rörelse.			
Häfning på tå från fotslutning och fotflyttning framåt.	På tå — häf!	1	65
Utgångsställnings återtagande.	Nedåt — sänk!	1	
Armsträckningar.			
Armfistning från ena armens utåt och den andra armens framåtsträckning.	Höger [wenster] arm utåt, wenster [höger] arm framåt — sträck!	2. 1:a böjning. 2:a sträckning.	
Handslagning framåt från armsträckning utåt.	Händer framåt — slå!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	100
Utgångsställnings återtagande.	Händer bakåt — slå!	1	96
Bålens sidowridning från fotslutning och fotflyttning framåt.			
Bålens framåtböjning från fotslutning.			
Bålens bakåtböjning från fotslutning	Bakåt — böj!	1	80
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Huswudets sidoböjning.			
Huswudets framåt- och bakåtböjning.			

Mörelsen's benämning.	Kommando-orden.	Tempo-nas antal och indelning.	Momentet hvare tiden finnes beskriven.
Uppställning med rättning. Wändningar. Utryckning på bestäpta lösor. Knästräckning bakåt från fotslutning och knäuppböjning. Knäutåtföring från fotslutning och knäuppböjning [omväxlande till båda sidor.]	14:de Öfningen.	Höger [wenster] knä ut-åt — för!	1
Utgångsställnings återtagande. Häfning på tå från fotslutning och fotflyttning framåt. Armsträckningar. Armslistning från fotflyttning helt framåt, ena armens uppåt och den andra armens bakåtsträckning.	Höger [wenster] knä — framåt — för! Armar byt om — sträck!	2. 1:a böjning, 2:a sträckning.	97
Handslagning framåt från armutåtsträckning. Handslagning nedåt från armutåtsträckning.	Händer nedåt — slå!	1	101
Utgångsställnings återtagande. Bålens sidowridning från fotslutning och fotflyttning framåt. Bålens framåtböjning från fotslutning och fotflyttning framåt.	Händer bakåt — slå: Framåt — böj!	1	38

Rörelsens benämning.	Kommando:orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet hvar rörelsen finnes bestämmen.
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	110
Hufwudets framåt och balåtböjning från sidowridning.			
Hufwudets sidoböjning från sidowridning.	Till höger [wenster] — böj!	1	
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Uppställning med rättning. Vändningar.	15:de Öfningen.		
Utryckning på betäcka luchar.			
Knäutåtföring från fotslutning och knäuppböjning.			
Fotflyttning helt framåt från fotslutning.	Höger [wenster] fot helt framåt — ställ!	1	66
Utgångsställnings återtagande.	Höger [wenster] fot tillbaka — ställ!	1	
Ombyte af fot från föregående rörelse.	Fötter byt om — ställ!	2.	1:sta den framflyttade fotens tillbakaflyttning, 2:dra den andra fotens framflyttning.
Armsläckningar. Armfistningar.			67
Handslagning framåt från armutåtsträckning.			
Handslagning nedåt från föregående rörelse.	Händer nedåt — slå!	1	102
Utgångsställnings återtagande.	Händer framåt — slå!	1	
Bålens sidowridning från fotslutning och fotflyttning framåt.			

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet hvori rörelsen finnes bestämmen.
Bälens framåtböjning från fotslutning och fotflyttning framåt.			
Bälens bakåtböjning från fotslutning och fotflyttning framåt.	Bakåt — böj!	1	84
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Huswudets sidoböjning.			
Huswudets sidoböjning från sidowridning.			
Uppställning med rättning.			
Wändningar.			
Utryckning på betäcka luför.			
Fotflyttning helt framåt från fotslutning.			
Knäböjning från föregående rörelse [omväxlande till båda sidor.]	Höger [wenster] knä — böj!	1	68
Utgångsställnings återtagande.	Höger [wenster] knä uppåt — sträck!	1	
Armsättningar.			
Armflistningar.			
Armslagning inåt från armutåtsättning.	Armar inåt — slå!	1	103
Utgångsställnings återtagande.	Armar utåt — slå!	1	
Bälens sidoböjning från fotslutning och fotflyttning framåt [omväxlande till båda sidor.]	Till höger [wenster] — böj!	1	

16:de Öfningen.

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Temponas antal och indelning.	Momentet hvarav rörelsen finnes bestämt.
Utgångsställnings återtagande.	Uppåt — sträck!	1	
Bålens framåt och bakåtböjning från fotslutning och fotslyttning framåt.			
Hufwudets sidoböjning från sidowridning.			
Hufwudets framåt och bakåtböjning från sidowridning.			

Ummärkningar.

1. De sammansatta rörelserna öfwas efter samma ordning som tabellen angifwer så att man derwid fortgår från de enklare till de mer sammansatta från de lättare till de svårare. Härvid funna äfwen kommando-orden för utgångsställningarné sammansättas så att t. ex. fotslyttning till sida med armuppsträckning kommenderas: fötter till sida och armar uppåt — sträck! Båda dessa rörelser werkställas då så att första tempot i den ena göres på samma gång som första tempot i den andra och likaledes de båda sista tempona. Består den ena rörelsen af blott ett tempo men den andra af twenne så werkställes den förra rörelsen på samma gång som den sednarens andra tempo.

2. Wid de rörelser som ske långsamt kan läraren för att stärpa rörelsens verkan kommendera still! i hwad ögonblick af rörelsen som helst, då eleverna genast ständna i den ställning de för tillfället innehaſwa. När rörelsen åter skall fortsättas förnyas kommando-ordet för densamma.

3. Från hwad ställning som helst kan på kommando-ordet ställning! grundställning intagas, hvarvid inga bestämda rörelser iakttagas utan hvarje kroppsdel på genaste vägen føres till sin plats.

Tabell

innehållande Marsch- och Språngöfningar jemte deras
Kommando-ord.

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Momentet hvori rörelsen finnes bestriphen.
		1:sta Öfningen.
Marsch på stället i slutten trupp och frontställning.	På stället — marsch!	118 och 231
Marschens upphörande.	Afdelning — halt!	126
Marsch på stället i slutten trupp och flankställning.	På stället — marsch!	230
Marschens upphörande.		
	2:dra Öfningen.	
Lagom marsch framåt i slutten trupp från flankställning.	Framåt — marsch!	118 och 231
Lagom marsch framåt i slutten trupp från frontställning med rättning åt höger.	Med rättning åt höger, framåt — marsch!	118 och 231
Lagom marsch framåt i slutten trupp från frontställning med rättning åt wenster.	Med rättning åt wenster, framåt — marsch!	118 och 231
	3:dje Öfningen.	
Lagom marsch framåt i slutten trupp från flankställning.		
Afsbrytning till sida från föregående rörelse.	Notvis till höger [wenster] — marsch!	231
Lagom marsch framåt i slutten trupp från frontställning med rättning till höger eller wenster.		

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Momentet hvarei rörelsen finnes bestriswen.
	4:de Öfningen.	
Lagom marsch framåt i slutten trupp från flankställning. Hel afbrytning bakåt från föregående rörelse.	Rotvis helt om till höger [wenster] — marsch!	231
Lagom marsch framåt i slutten trupp från frontställning med rättning till höger eller wenster.		
	5:te Öfningen.	
Lagom marsch framåt i slutten trupp från flankställning. Marsch med korta steg från föregående rörelse.	Korta steg — marsch!	119
Återtagande af lagom marsch. Afbrytningar till sida.	Lagom — marsch!	
Lagom marsch framåt i slutten trupp från frontställning med rättning till höger eller wenster.		
Marsch med korta steg från föregående rörelse.		
Marsch på tå.	På tå — marsch!	121
	6:te Öfningen.	
Lagom marsch framåt i slutten trupp från flankställning. Marsch med stora steg från föregående rörelse.	Stora steg — marsch!	120
Återtagande af lagom marsch. Afbrytningar till sida.	Lagom marsch!	
Lagom marsch framåt i slutten trupp från frontställning med rättning till höger eller wenster.		
Marsch med stora steg från föregående rörelse.		
Marsch på tå.		

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Momentet härvid rörelsen finnes beskriven.
	7:de Öfningen.	
Flankmarsch med afbrytningars.		
Frontmarsch.		
Wändning åt wenster under marsch.	Wenster om — marsch!	231
Wändning åt höger under marsch.	Höger om — marsch!	231
Samma rörelser under marsch med korta och med stora steg.		
Marsch med appeller.	Tre [fyra, fem etc.] taft med appell på ett, [två tre etc.] — framåt marsch!	122
	8:de Öfningen.	
Flankmarsch med afbrytningars.		
Frontmarsch.		
Wändningar åt sida under marsch.		
Helomwändning under marsch.	Helt om — marsch!	231
Samma rörelser under marsch med korta och med stora steg.		
Marsch med appeller.		
	9:de Öfningen.	
Flankmarsch med afbrytningars.		
Språngmarsch från föregående rörelse.	Språng — marsch!	225
Återtagande af lagom marsch.	Lagom — marsch!	
Frontmarsch.		
Wändningar under marsch.		
Marsch med korta och med stora steg.		
Marsch i udda taft.	Udda taft — marsch!	124
	10:de Öfningen.	
Flankmarsch med afbrytnin-		
gar.		

Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Momentet hvarit rörelsen finnes beskriven.
Språngmarsch från föregående rörelse.		
Frontmarsch med wändningar.		
Språngmarsch från föregående rörelse.		
Marsch med korta och med stora steg.		
Marsch i udda takt med appeller.		
Enstilt marsch på fyrfant.	Framåt — marsch!	
Stegens ökande.	Stora steg — marsch!	
Sakta lopp.	Språng — marsch!	
Häftigt lopp.	Gå på — marsch!	
Afsiktning.	Sakta!	
Lagom marsch.	Lagom — marsch!	
Marschens upphörande.	Halt!	
Marsch i udda takt med appeller.		
Samma rörelser som i föregående; men på cirkel.		234
Samma rörelser som i föregående, men på två med hvarandra förbundna cirklar.		234
Kapploppning i rät linie.	Ett, två, tri! [på sista kommando-ordet anträdes loppet.]	235
Samma rörelser som i föregående, men på fyrfant.		235
Samma rörelser som i föregående, men på cirkel.		

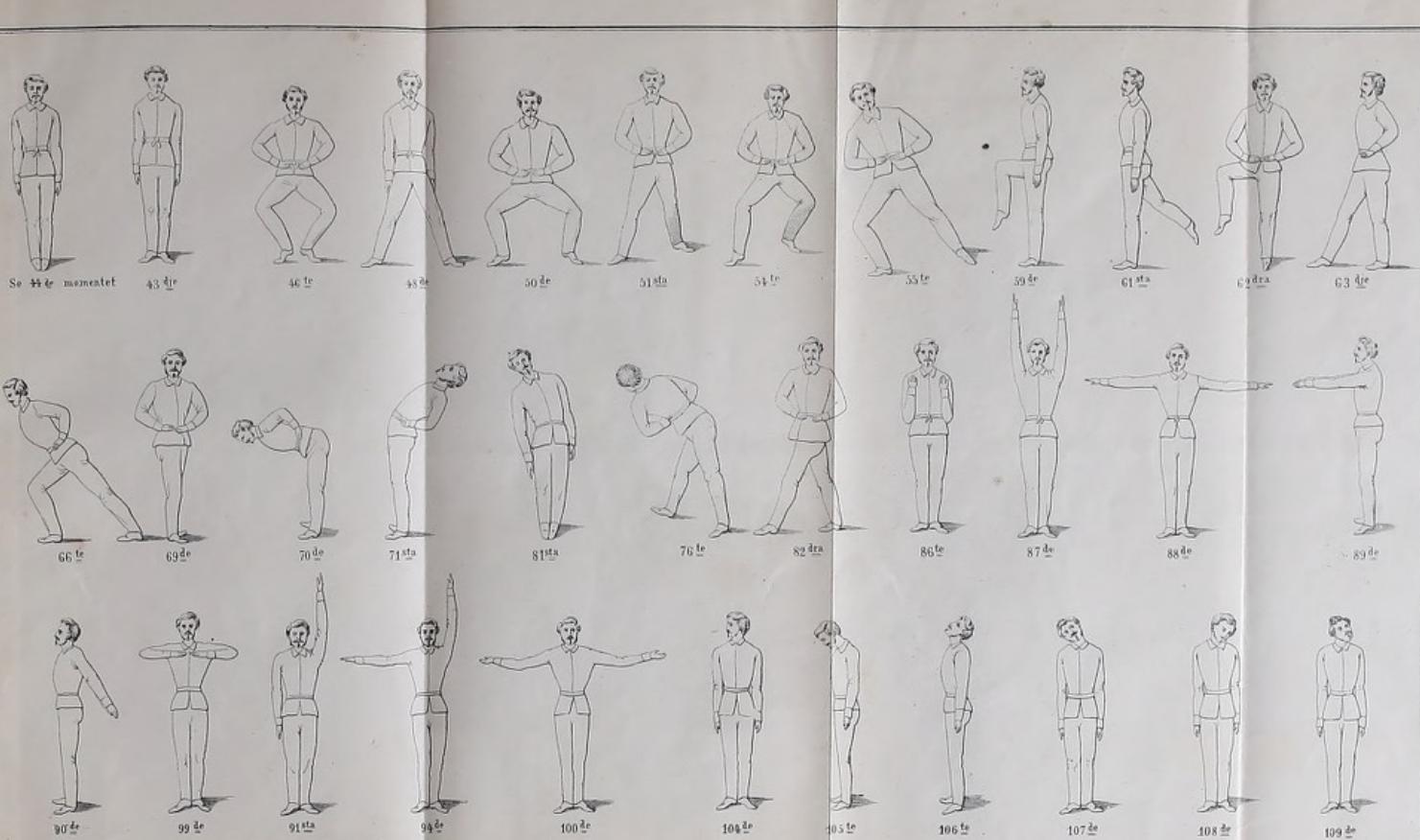
Nörelsens benämning.	Kommando-orden.	Momentet hvar i rörelsen finnes bestriphen.
Fria språng med samlad sats i höjd.		
Fria språng med samlad sats i höjd och längd.		
Fria språng med samlad sats i längd och djup.		
Fria språng med samlad sats i höjd och längd.		
Fria språng med samlad sats i längd och djup.		
Fria språng med samlad sats i höjd och längd.		
Samma rörelser med delad sats.		
Samma rörelser med anlopp.		
Fria språng med delad sats i höjd och längd.		
Samma rörelser med wändning.		
Fria språng med anlopp och wändning.		
Samma rörelse med helomwändning.		
17:de Öfningen.		
Alla dessa rörelser verfsällas på lärarens tillfagelse utan särskilda kommando-ord.		
18:de Öfningen.		
		132
		133
		134
19:de Öfningen.		
		135
		138
20:de Öfningen.		
		135

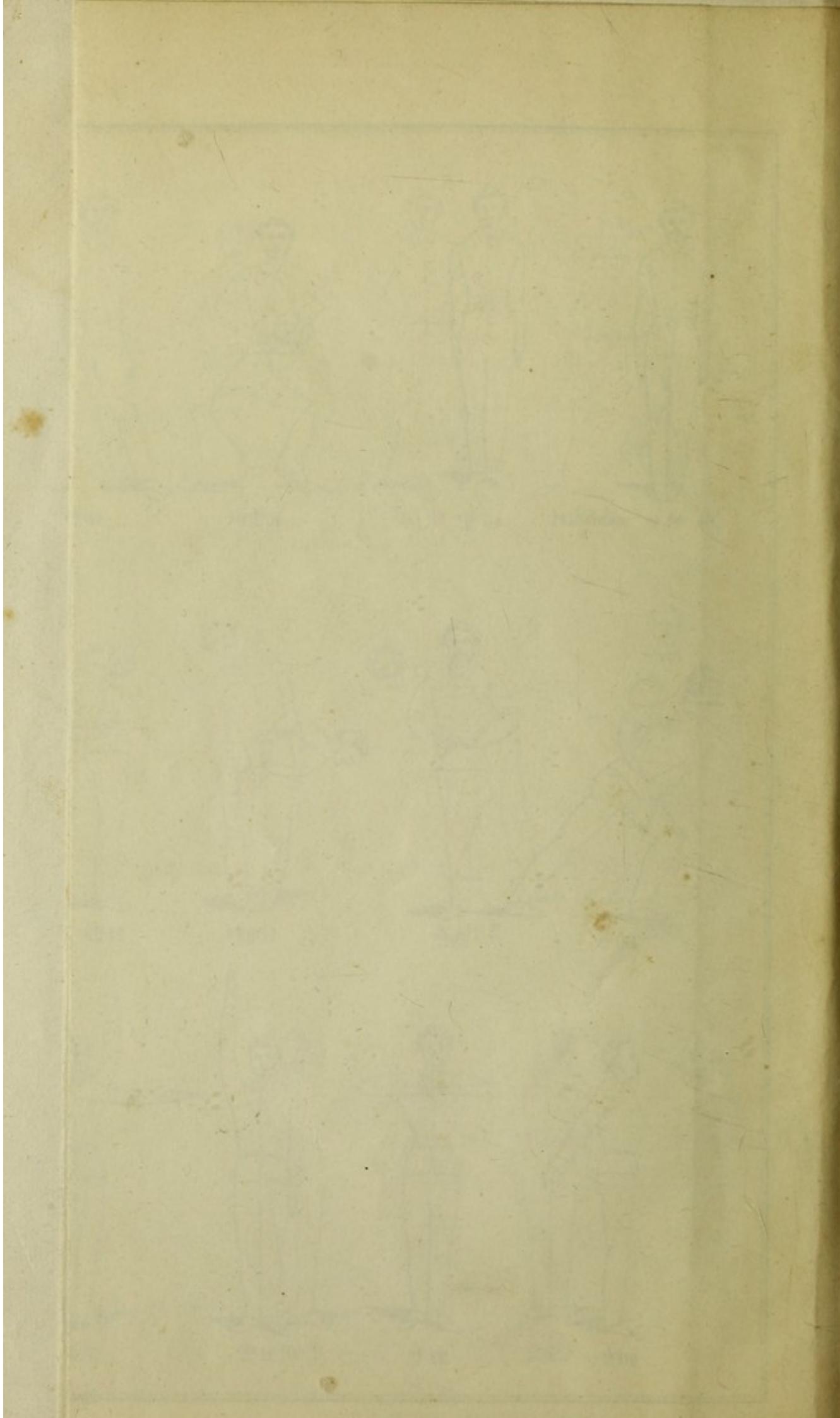
Anmärkning. De rörelseföljder som i denna och föregående tabeller äro angisna, äro icke så strängt nödvändiga, att icke de enskilda rörelserna tidigare eller sednare kunna öfwas, men ordningen hvar de inom hvarje särskilt rörelsellaf följa hvarandra, hör icke afbrytas. Hvarje särskilt öfning förnyas till deß nägon säkerhet deri wunnits.

Nättelser.

Sid. 47 rad. 3 nedifrån står: framåt ställ!, lås halst framåt — ställ!
 " " rad. 4 nedifrån står: framåt lås halst framåt.

3

3

5

5

16136 -

Pris: 1 R:dr R:mt.

5

